

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇERİK

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	17
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2017 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	45

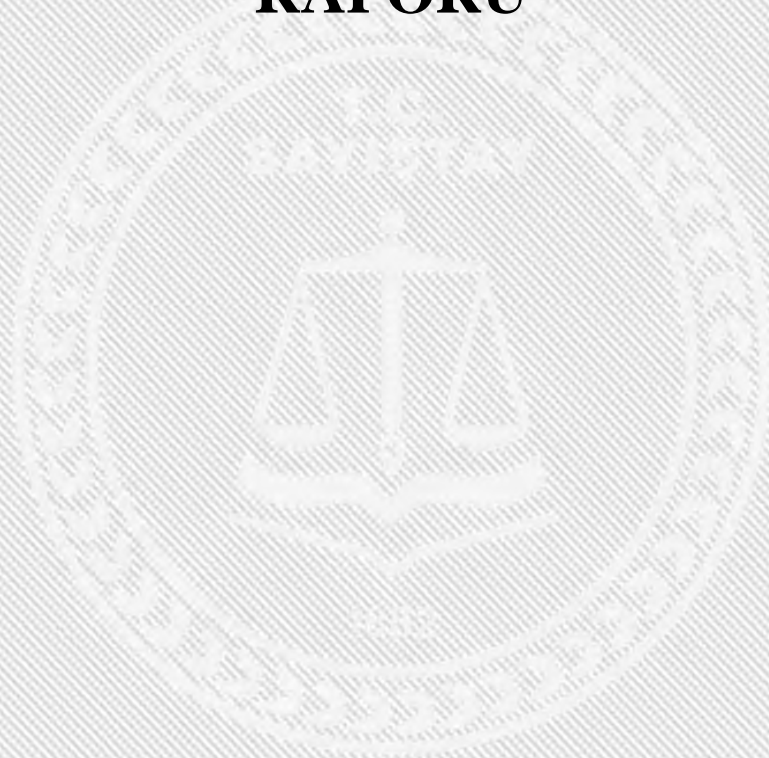

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2017 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	6
7.	EKLER.....	11

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Bütçe Giderleri ve Ödenekler (TL).....	1
Tablo 2: Bütçe Gerçekleşmesi (TL)	2
Tablo 3: MGM Taşınmaz Devirleri.....	8

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir.

2017 yılı bütçesiyle Meteoroloji Genel Müdürlüğüne 277.493.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar Merkezi Yönetim Bütçesinin %0,039'una tekabül etmektedir. Yıl içerisinde 31.196.000 TL aktarma/ekleme yapılmıştır. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 308.689.000 TL olmuştur. Ayrıca Meteoroloji Genel Müdürlüğü faaliyetlerinin finansmanında, bütçe dışında kalan döner sermaye işletmesinden 99.819.877,96 TL kaynak kullanılmıştır. Kullanılabilir bütçe ödeneğinin 307.367.920 TL'si harcanmıştır. Bu durumda bütçe gerçekleşme oranı %99,57'dir.

Genel Müdürlük tarafından; 156.967.402 TL personel gideri, 27.335.943 TL sermaye gideri ve 123.064.575 TL cari giderleri olmak üzere, 2017 yılında toplam 307.367.920 TL harcamada bulunulduğu görülmüştür.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünce sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre, Genel Müdürlüğün 2017 yılı bütçe gideri ve ödenek kullanımı aşağıda belirtilmiştir:

Tablo 1: Bütçe Giderleri ve Ödenekler (TL)

Bütçe Kanunu ile Verilen Ödenek Miktarı	Yılı İçinde Alınan Ödenek Miktarı	Kurum Dışı Aktarma	Yapılan Tenkisler	Kalan Ödenek Miktarı	Yılı İçindeki Ödemeler
277.493.000	31.196.000	-		308.689.000	307.367.920

Tablo 2: Bütçe Gerçekleşmesi (TL)

Kodu	Ödenek Türü	KBÖ	Toplam Ödenek	Yıl Sonu Harcaması	Harcama Oranı (%)
01	Personel Giderleri	119.992.000	131.800.000	131.464.450	99,75
02	SGK Devlet Primi Giderleri	23.352.000	25.689.000	25.502.952	99,28
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	25.713.000	27.764.000	27.034.269	97,37
04	Faiz Giderleri				
05	Cari Transferler	81.100.000	96.100.000	96.030.306	99,93
06	Sermaye Giderleri	27.336.000	27.336.000	27.335.943	100
07	Sermaye Transferleri				
08	Borç Verme				
09	Yedek Ödenekler				
Genel Toplam		277.493.000	308.689.000	307.367.920	99,57

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Meteoroloji Genel Müdürlüğü mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esastır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri

gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde; "*Bu Yönetmeliğin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanması ile mali istatistiklerin hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul, esas, ilke ve standartların belirlenmesidir.*" hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 310'uncu maddesinde, kendi adına ekonomik varlık edinebilen, yükümlülük üstlenebilen, diğer kamu idareleri veya üçüncü şahıslarla ekonomik ilişkilere girebilen kapsama dâhil her kamu idaresinin bir kurumsal birim ve her kurumsal birimin bir mali raporlama birimi olduğu; 311'inci maddesinde, kapsama dâhil kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticilerinin, mali raporlama kapsamındaki mali tabloların belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmasından, üst yöneticilerin de bu hususları gözetmekten ve belirlenen süreler içinde yayımlanmasından sorumlu olduğu; 312'nci maddesinde, kamu idarelerince, detaylı hesap planlarında yer alan hesaplardan aylık mizan ve yıllık olarak geçici ve kesin mizanların düzenleneceği; 313'üncü maddesinde, kamu idarelerince hazırlanacak temel mali tabloların Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Nakit Akış Tablosu olduğu; 314-316'nci maddelerinde, bu tabloların mahiyetleri ve nasıl düzenleneceği; 327'nci maddesinde de mali tabloların hangi dönemlerde hazırlanıp yayımlanacağı belirtilmiştir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü muhasebe hizmetleri merkezde Orman ve Su İşleri Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi, taşrada ise defterdarlıklar tarafından yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü Meteoroloji Genel Müdürlüğü temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde hazırlanarak kamuoyunun bilgisine ve denetim yetkililerine zamanında sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolardan yararlanacak olanlara makul güvence vermek amacıyla mali raporların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, kaynakların etkili ve ekonomik ve mevzuatına uygun kullanılmasının sağlanması amacıyla kurulup işletilmesi gereken mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetim, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin sağlanması amacıyla; kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Denetim çalışmaları sırasında; Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün merkez ve taşra muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü muhasebe birimlerindeki cetvel ve belgeler ile bu birimlerdeki yevmiye kayıtları ve yevmiye kayıtlarına esas belgeler ile bunlara dayanak oluşturan ilgili harcama birimleri arşivlerinde muhafaza edilen kanıtlayıcı belgeler; tamlık, doğruluk, tutarlılık ve tabi olduğu mevzuatına uygunluk açısından incelenmiştir.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: MGM Taşınmazlarının Devrinde Başbakanlıktan İzin Belgelerinin Bulunmaması

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün hizmet binası, lojmanları ve müstemilatının bulunduğu taşınmazlarının devrinde alınması gereken Başbakanlık İzinlerinin Kurum tarafından takip edilmediği görülmüştür.

2012/15 sayılı Başbakanlık Genelgesi doğrultusunda, Başbakanlık Olurlarının Meteoroloji Genel Müdürlüğünce takip edilmesi gerekir. Ancak, yapılan incelemede bu izinlerin Meteoroloji Genel Müdürlüğünde bulunmadığı tespit edilmiştir.

16.06.2012 tarih ve 28325 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 15.06.2012 tarih 2012/15 sayılı Başbakanlık Genelgesi’nde;

“Kamu kurum ve kuruluşları (Belediyeler ve il özel idareleri hariç) ile sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamu kurum ve kuruluşlarına ait şirketlerin, kendi mülkiyetlerinde veya tasarruflarında bulunan taşınmazlarıyla ilgili olarak; kamu kurum ve kuruluşları, vakıf, dernek veya bunların şirketlerine, gerçek veya tüzel kişilere; satış, kira, irtifak, takas, tahsis, devir vb. her türlü tasarrufa yönelik işlemleri için Başbakanlıktan izin alınacaktır.”

denilmektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü çeşitli yerlerdeki bir takım taşınmazları üzerindeki tahsisleri kaldırarak devir işlemlerinin yapılması amacıyla Bakan Oluru almakta, tahsisin kaldırılması, devir işlemleri Bakanlık aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Taşınmaz devrine ilişkin işlemlerde Başbakanlık izin belgelerinin ise Milli Emlak Genel Müdürlüğünce alındığı belirtilmiştir. Bununla birlikte Kurumda, Başbakanlıktan alınan izin

belgelerinin bulunmadığı görülmüştür.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün taşınmazlarının tahsis ve devir işlemlerinin etkin olarak yürütülebilmesi için Başbakanlık'tan izin belgelerinin bulunması gerektiği değerlendirilmektedir.

Tablo 3: MGM Taşınmaz Devirleri

	Taşınmaz Yeri	Arsa (m²)	Tahsis Kararları
1	İpsala/EDİRNE Meteoroloji Müdürlüğü	8091,00	Sağlık Bakanlığına tahsis
2	Uzunköprü/EDİRNE Meteoroloji Müdürlüğü	4799,64	M.E.B. Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne tahsis
3	YALOVA Meteoroloji Müdürlüğü	4675,59	01/11/2017-45329 sayılı Bakan Oluru ile Özel İdareye tahsis
4	Malkara/TEKİRDAĞ Meteoroloji Müdürlüğü	6879,00	OGM'ye tahsis
5	Geyve/SAKARYA Meteoroloji Müdürlüğü	4500,00	Geyve Belediyesine geçici kullanım olarak verilmesinden sonra, Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 13/10/2015 tarih ve 25098 sayılı yazısı ile Sakarya Belediyesine tahsis
6	Selçuk/İZMİR Meteoroloji Müdürlüğü	4816,00	Selçuk Kaymakamlığına tahsis
7	Gökçeada/ÇANAKKALE	15448,20	22/09/2017-37939 sayılı Bakan Oluru ile ifrazen 9000 m ² Doğa Koruma Genel Müd.'ne tahsis
8	Seferihisar/İZMİR Meteoroloji Müdürlüğü	5339,00	M.E.B'e tahsis
9	Demirci/MANİSA Meteoroloji Müdürlüğü	5035,00	2035 m ² Belediyeye tahsis
10	Simav/ KÜTAHYA		İçişleri Bakanlığına tahsis
11	Sivihisar/ESKİŞEHİR	3328,00	Kaymakamlığa tahsis
12	Tavşanlı/KÜTAYHA Meteoroloji Müdürlüğü	4319,00	1350 m ² ifrazen Belediyeye tahsis
13	Dinar/AFYON Meteoroloji Müdürlüğü	6187,61	01/02/2016-4572 sayılı yazı ile 2795,95 m ² Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına tahsis 09/10/2017/43669 sayılı Bakan Oluru ile 2366,34 m ² Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına tahsis
14	UŞAK Meteoroloji Müdürlüğü	3140,90	14/11/2014-51244 sayılı Bakan Oluru ile Uşak Belediyesine tahsis
15	Emirdağ/AFYON Meteoroloji Müdürlüğü	2011,00	2262 m ² ifrazen İl Sağlık Müdürlüğüne tahsis
16	Çiçekdağı/KIRŞEHİR İstasyon Müdürlüğü	1993,00	02/08/2017-34235 sayılı Bakan Oluru ile 4000 m ² Özel İdareye tahsis
17	KIRŞEHİR Meteoroloji Müdürlüğü	6973,00	12/05/2015-24408 sayılı Bakan Oluru ile ifrazen 4000 m ² İçişleri Bakanlığına tahsis
18	Ürgüp/NEVŞEHİR Meteoroloji Müdürlüğü	8420,00	4669 m ² Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına tahsis
19	Sarız/KAYSERİ	4559,72	İlçe Tarım Müdürlüğüne tahsis

20	Suşehri/SİVAS	5008,00	Özel İdareye tahsis
21	Sorgun/YOZGAT	3424,24	OGM'ye tahsis
22	Şeydişehir/KONYA Meteoroloji Müdürlüğü	3925,00	Orman Genel Müd. 02/06/2017-466 sayılı yazısı ile ortak kullanımın iptali ve 01/11/2017-46304 sayılı Bakan Oluru ile Kaymakamlığa tahsis
23	SAMSUN Bölge Müdürlüğü	26501,16	Kütahya Porselen Seramik Turizm A.Ş.'ye tahsis
24	Bozkurt/KASTAMONU	5459,78	3620 m ² Belediyeye tahsis
25	Pazar/RİZE Meteoroloji Müdürlüğü	6212,00	17.04.2013 tarih ve 17881 sayılı yazı ile Kredi Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne tahsis
26	Tortum/ERZURUM Meteoroloji Müdürlüğü	2730,00	17/01/2017-1741 sayılı Bakan Oluru ile Kaymakamlığa tahsis
27	Arpaçay/KARS Meteoroloji Müdürlüğü	4896,00	27/07/2015-36622 sayılı Bakan Oluru ile M.E.B'e tahsis
28	Çemişgezek/TUNCELİ Meteoroloji Müdürlüğü	3130,87	1093.68 m ² M.E.B Din Öğretimi Genel Müd.ne tahsis
29	Arapkir/MALATYA Meteoroloji Müdürlüğü	4000,00	Milli Emlak Müdürlüğünün 13/06/2012 tarih ve 16877 sayılı yazısı ile OGM'ye tahsis
30	Ağın/ELAZIĞ Meteoroloji Müdürlüğü	5040,00	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına tahsis
31	Maden/ELAZIĞ	599,00	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına tahsis
32	Balaban/MALATYA	6215,39	Milli Eğitim Bakanlığına tahsis
33	Keban/ELAZIĞ Meteoroloji Müdürlüğü	2416,00	03/10/2016-38652 sayılı Bakan Oluru ile Belediyeye tahsis
34	Nusaybin/MARDİN Meteoroloji Müdürlüğü	3000,00	Emniyet Genel Müdürlüğüne tahsis
35	Birecik/ŞANLIURFA Meteoroloji Müdürlüğü	6715,00	01/10/2015 tarihli Bakanlık Oluru ile M.E.B'e tahsis
36	Çermik/DİYARBAKIR Meteoroloji Müdürlüğü	3651,88	Belediyeye resen tahsis

Kamu idaresi cevabında; özetle,

“Tablo 3’ün; 10, 19, 20, 21, 23, 29, 30, 31 ve 32. sırasındaki taşınmazlar genelge öncesi yapılan işlemlerdir.

Tablo 3’ün; 6, 17 ve 27. sırasındaki yerler için Genel Müdürlüğümüzce Başbakanlıktan izin alınmıştır.

Başbakanlık tarafından, genelge gereği talep edilecek izinlerin Milli Emlak Genel

Müdürlüğünce alınması gerektiği ifade edilmiştir. Tablo 3'ün; 1, 2, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 18, 22, 26, 28, 33, 35 ve 36. sırasında bulunan taşınmazların Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından genelge gereği izinleri alınmıştır.

Tablo 3'ün 3, 7, 13, 14, 15, 16, 24, 25 ve 34. sıradaki taşınmazlar için de Genel Müdürlüğümüzün uygunluk, muvafakat, ortak kullanım vs. yazıları Milli Emlak Genel Müdürlüğü, Meteoroloji Bölge Müdürlükleri ve ilgili kurum ve kuruluşlara yazılmış olup, 2012/15 sayılı genelge dâhilinde işlem yapılması özellikle vurgulanmıştır. Tahsis kaldırma, devir, ortak kullanım işlem süreçleri devam eden, Genel Müdürlüğümüze sonuç bilgisi gelmeyen taşınmazlar hakkında Genel Müdürlüğümüz tarafından 05/04/2018 tarih ve 12473 sayılı Milli Emlak Genel Müdürlüğüne yazı yazılarak taşınmazların 2012/15 sayılı genelge kapsamında alman olurlar ile birlikte taşınmazların tahsis kaldırma belgeleri istenmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda yer alan taşınmazlara ilişkin yapılan işlemleri açıklamıştır. Tahsisleri kaldırılan taşınmazların birçoğunun Başbakanlık izin belgeleri denetim raporu sonrası temin edilmiştir. Bununla birlikte, 9 adet taşınmaz için Genelge kapsamında alınan olurlar ile birlikte tahsis işlemlerinin süreçleri hakkında bilgi ve tahsis kaldırma belgelerinin gönderilmesi Maliye Bakanlığında istenmesine rağmen, bugüne kadar gönderilmemiştir.

Kamu idarelerinin kendi mülkiyetlerine veya tasarruflarında bulunan taşınmazlarla ilgili gerçekleştirecekleri işlemlere ilişkin 2012/15 sayılı Başbakanlık Genelge'sine göre: Kamu kurum ve kuruluşları, vakıf, dernek veya bunların şirketlerine, gerçek veya tüzel kişilere; satış, kira, irtifak, takas, tahsis, devir vb. her türlü tasarrufa yönelik işlemleri için Başbakanlıktan izin alınacaktır. Meteoroloji Genel Müdürlüğünün taşınmaz devrine ilişkin işlemlerinde Başbakanlık izin belgeleri Milli Emlak Genel Müdürlüğünce alındığından, bazı taşınmaz devirlerinde bu belgelerin Genel Müdürlükte bulunmadığı görülmüştür.

Meteoroloji Genel Müdürlüğüne tahsisli taşınmazların devir işlemlerinde Başbakanlık izninin Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

7. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

TABLO 1.12 BİLANÇO

Kurum Kodu : 33.75	Adı : METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	N Yılı 2017		Yılı : 2017	
		Aktif Hesaplar	Pasif Hesaplar	N Yılı 2017	N Yılı 2017
1 DÖNEN VARLIKLAR		18.032.121,37		367.938,77	
10 HAZİR DEĞERLER		1.007.718,15		25.538,84	
104 PROJE ÖZEL HESABI		1.007.718,15		22.868,88	
12 FAALİYET ALACAKLARI		28.082,03		2.871,96	
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		28.082,03			
14 DİĞER ALACAKLAR		121.297,59		318.216,31	
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI		121.297,53		201.855,13	
15 STOKLAR		2.669.920,17		4.160,41	
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI		2.669.888,45		3.990,13	
157 DİĞER STOKLAR HESABI		4.031,72		170,28	
16 ÖN ÖDEMELER		14.205.103,49		20.023,21	
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI		6.428.447,15		20.023,21	
164 AKREDİTFLER HESABI		7.776.656,34			
2 DURAN VARLIKLAR		749.535.209,34		406.308,01	
22 FAALİYET ALACAKLARI		10.367,44		406.308,01	
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		10.367,44			
24 MALİ DURAN VARLIKLAR		69.491.322,46		766.793.083,93	
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER H		85.000.000,00		1.810.525.643,84	
247 SERMAYE TAHHÜTLERİ HESABI (-)		-15.508.677,54		1.810.525.643,84	
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		680.029.976,26		973.019.375,39	
250 ARAZI VE ARSALAR HESABI		450.591.831,34		973.019.375,39	
252 BİNALAR HESABI		1.212.030.442,92			
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		78.808.239,47		86.997,93	
254 TAŞITLAR HESABI		1.032.260,89		86.997,93	
255 DEMİRBAŞLAR HESABI		18.880.398,57		-715.411.533,46	
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-1.081.113.201,93		-715.411.533,46	
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		0,00			
260 HAKLAR HESABI		870.170,22		-1.301.427.399,77	
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI		26.521,69		-1.301.427.399,77	
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI		23.541,00			
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-923.232,91			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		3.541,18			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR		8.943.310,35			
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-8.839.769,17			
AKTİF TOPLAMI		767.567.330,71		767.567.330,71	
Bilanço Dipnotları :					
510 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI		12.634.837,96			
09/03/2018 10:18					

TABLO 1.12 BİLANÇO

Kurum Kodu : 33.75	Adı : METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	Yılı : 2017
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	12.634.837,96	
920 GİDER TAHHÜTLERİ HESABI	3.150.919,52	
921 GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	3.150.919,52	
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	13.298.598,46	
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HES	13.298.598,46	

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 33.75		Adı : METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yılı : 2017	
Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)
630	GİDERLER HESABI	1.330.418.329,66	600	GELİRLER HESABI	28.990.929,89
630 01	Personel Giderleri	131.411.797,22	600 01	Vergi Giderleri	12.899.114,67
630 01 01	Memurlar	116.711.637,06	600 01 01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	9.471.322,44
630 01 02	Sözleşmeli Personel	13.093.777,57	600 01 03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	2.018.028,20
630 01 03	İşçiler	323.578,45	600 01 05	Damga Vergisi	1.408.783,43
630 01 04	Geçici Personel	1.282.803,14	600 03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.476.655,48
630 02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	25.503.230,52	600 03 01	Mal ve Hizmet Sabıç Gelirleri	1.484,75
630 02 01	Memurlar	22.838.906,66	600 03 06	Kira Gelirleri	1.475.170,73
630 02 02	Sözleşmeli Personel	2.384.811,07	600 04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	816.395,85
630 02 03	İşçiler	73.586,03	600 04 01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	198.383,84
630 02 04	Geçici Personel	201.554,15	600 04 03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	522.915,07
630 02 99	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Ceza ve Zamları	4.362,87	600 04 04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışa	94.060,74
630 03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	24.610.509,02	600 04 05	Proje Yardımları	0,04
630 03 02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	5.677.365,34	600 05	Diğer Gelirler	11.477.438,73
630 03 03	Yolluklar	2.127.531,79	600 05 01	Faiz Gelirleri	23.317,38
630 03 04	Görev Giderleri	287.861,43	600 05 03	Para Cezaları	56.431,53
630 03 05	Hizmet Alımları	15.714.631,83	600 05 09	Diğer Çeşitli Gelirler	11.397.689,82
630 03 06	Temsil ve Tanıtım Giderleri	26.261,23	600 11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	1.605.213,21
630 03 07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım	379.000,88	600 11 01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur	253.584,66
630 03 08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	417.856,52	600 11 04	Maddi Duran Varlıkların Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Fark	1.351.618,56
630 05	Cari Transferler	96.030.305,72	600 25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	716.112,11
630 05 03	Kar Amacı Gözetmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	1.030.305,72	600 25 01	Gen Butik/Kap Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	716.112,11
630 05 06	Yardıma Yapılan Transferler	95.000.000,00			
630 11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	103.403,78			
630 11 01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur	103.403,78			
630 12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	5.344.824,50			
630 12 01	Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan	5.334.069,56			
630 12 03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinde	6.577,03			
630 12 05	Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid	4.148,91			
630 13	Amortisman Giderleri	1.012.949,716,41			
630 13 01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	1.012.855.743,18			

09/03/2018 10:17

Sayfa 1 / 3

NET GELİR TOPLAMI : 28.990.929,89

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 33.75		Adı : METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yılı : 2017	
Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Carı Yılı (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Carı Yılı (N)
630 13 03	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	93.873,23			
630 14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	18.868.739,91			
630 14 01	Kırtasiye Malzemeleri	922.154,88			
630 14 02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfağa Kullanılan Tüketim Malzeme	36.999,54			
630 14 03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	77.487,44			
630 14 04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Kökleri Yağlar	489.889,42			
630 14 05	Temizleme Ekipmanları	166.945,79			
630 14 06	Giyecek, Mevzuat ve Tuhafiye Malzemeleri	91.884,68			
630 14 10	Zirai Maddeler	4.459,51			
630 14 12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	666.806,57			
630 14 13	Yedek Parçalar	609.589,08			
630 14 14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	3.568,88			
630 14 17	Basıncılı Ekipmanlar	5.554,78			
630 14 99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	15.798.699,37			
630 15	Karşılık Giderleri	142.349,58			
630 15 04	Küdem Tazminatı Karşılıkları	142.349,58			
630 20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	11.262,58			
630 20 02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	11.262,58			
630 25	Kamu İdarelerinden Olmayan Varlıklardan Kay Gid	542.706,08			
630 25 01	Genel Bütçe/Kap Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	540.389,74			
630 25 02	Özel Bütçe/Kap Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	2.316,34			
630 30	Proje Kapsamında Yapılan Carı Giderler	14.887.227,40			
630 30 06	Proje Kapsamında Yapılan Carı Giderler	14.887.227,40			
630 99	Diğer Giderler	12.256,94			
630 99 99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	12.256,94			

GİDERLER TOPLAMI : 1.330.418.329,66

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 33.75	Adı : METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	Yılı : 2017		
		Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
GİDERLER TOPLAMI(A)	1.330.418.329,66			
GELİRLER TOPLAMI(B)	28.990.929,89			
INDİRİM :İADE:İSKONTO TOPLAMI (C)	0,00	NET GELİR (D= B- C)	28.990.929,89	FAALİYET SONUCU D- A
				-1.301.427.399,77

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ

2017 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	17
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	20
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	20
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	21
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	22
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	24
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	24
8.	EKLER.....	42

KISALTMALAR

ALADIN (Numerical Weather Prediction Project): Kısa Vadeli Orta-Ölçek Hava Tahminleri Konsorsiyumu

DHMİ: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

ECOMET (Economic Meteorology): Avrupa Meteorolojik Fayda Grubu

ECMWF (The European Centre For Medium-Range Weather Forecasts): Avrupa Orta Vadeli Meteorolojik Tahminler Merkezi

EUROCONTROL (The European Organisation for the Safety of Air Navigation): Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Teşkilatı

EUMETSAT (European Organization for the Exploitation of Meteorological Satellites): Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı

ICAO (International Civil Aviation Organization): Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü

MGM: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

OMGİ: Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

SADIS (Satellite Distribution System for Information Relating to Air Navigation): Hava Seyrüseferi ile İlgili Bilgi İçin Uydu Dağıtım Sistemi

TAV: T.A.V. Havalimanları İşletmeciliği A.Ş.

VPN: Sanal Özel Ağ

WMO (World Meteorological Organization): Dünya Meteoroloji Teşkilatı

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: MGM Döner Sermaye İşletmesi 2017 Yılı Gelir Bütçesi (TL).....	17
Tablo 2: MGM Döner Sermaye İşletmesi 2017 Yılı Gider Bütçesi (TL)	18
Tablo 3: MGM Döner Sermaye İşletmesi Gelir -Gider Analizi.....	18
Tablo 4: MGM Döner Sermaye İşletmesi 2017 Yılı Gelir-Gider Tablosu	18
Tablo 5: Bilgisayar Yazılımları.....	23
Tablo 6: 2017 Havaalanı Meteoroloji Müdürlükleri Giderleri.....	28
Tablo 7: 2017 Yılı Zorunlu ve Sabit Gider Tablosu	33
Tablo 8: 2018 Yılı İçin Öngörülen Zorunlu ve Sabit Gider Tablosu	33
Tablo 9:2017 Yılı Gerçekleşen Gider Dağılımı	34
Tablo 10: 2018 Yılı Tahmini Gider Dağılımı	35
Tablo 11: EUROCONTROL Gelirleri	37
Tablo 12: Hava ve Yer Terminal Hizmetleri Gelirleri	38

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi, 13 Mart 2013 tarih ve 28586 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “*Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği*” hükümleri çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Döner Sermaye İşletmesi bütçesinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebe ile kontrol ve denetimi Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğiyle belirlenmektedir. Saymanlığın muhasebe kayıt işlemleri, Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

İşletmenin bütçe ve yatırım programında yer alan sermaye giderleri, mal ve hizmet alımları, demirbaş alımları, personel giderleri, yolluklar, vergiler gibi her türlü giderler Döner Sermaye İşletmesi kaynaklarından karşılanmaktadır. Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin 2017 yılı gelir toplamı 91.852.286,72 TL, gider toplamı 99.819.877,96 TL olarak gerçekleşmiş olup; yılsonu itibariyle tahakkuk eden zarar toplamı 7.967.591,24 TL’dir.

Tablo 1: MGM Döner Sermaye İşletmesi 2017 Yılı Gelir Bütçesi (TL)

Hesap Kodu	Açıklaması	2017 Ödenek Tutarı	2017 Yılı Gerçekleşme Tutarı
03	Mal ve Hizmet Gelirleri	1.950.000	415.224,77
	Baskı, Matbaa ve Darphane Gelirleri	350.000	2.773,10
	Muayene, Ölçüm, Kontrol ve Denetim Gelirleri	1.600.000	412.451,67
09	Diğer Gelirler	94.050.000	91.437.061,95
	Mevduattan Alınan Faizler	750.000	829.718,82
	Şartname Satış Gelirleri	300.000	99,01
	EUROCONTROL Geliri	91.500.000	88.761.402,00
	Meteorolojik Ürün Satış	1.500.000	1.859.852,18
	Satıştan İadeler (-)		-14.010,06
	TOPLAM	96.000.000	91.852.286,72

Tablo 2: MGM Döner Sermaye İşletmesi 2017 Yılı Gider Bütçesi (TL)

Hesap Kodu	Açıklama	Tutar	2017 Yılı Gerçekleşme
01	Personel giderleri	9.535.000	6.058.464,51
02	SGK Dev. Prim Giderleri	2.910.000	1.547.880,39
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	42.281.000	37.099.545,25
05	Cari Transferler	800.000	169.107,05
06	Sermaye Giderleri	32.374.000	48.526.732,20
10	Ek Ödeme	8.100.000	6.418.148,56
TOPLAM		96.000.000	99.819.877,96

Tablo 3: MGM Döner Sermaye İşletmesi Gelir -Gider Analizi

GELİR GİDER KALEMİ	TUTAR (TL)
GELİRLER TOPLAMI	91.852.286,72
GİDERLER TOPLAMI	99.819.877,96
2017 YILI DÖNEM ZARARI	-7.967.591,24

Tablo 4: MGM Döner Sermaye İşletmesi 2017 Yılı Gelir-Gider Tablosu

GELİRLER		
600,04	Meteorolojik Bilgi	1.859.852,18
600,04	Meteorolojik Kitap	0,00
600,04	Seyrüsefer	88.761.402,00
600,04	Meteor FM	0,00
600,04	Bakım Onarım	412.451,67
	Matbaa Basım	2.773,10
	Diğer Gelirler	99,01
	Faiz Gelirleri	543.952,33
	Faaliyetle ilgili Diğer Gelir ve Karlar	52.840,78
	Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	232.925,71
TOPLAM		91.866.296,78
610	Satışlardan İadeler	14.010,06
GENEL TOPLAM		91.852.286,72

GİDERLER		
689	Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar	525,52
740	Hizmet Üretim Maliyeti	487.137,17
770	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	99.332.215,27
770,01	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	38.868.192,41
770,02	Memur Ücret Giderleri	5.022.383,25
770,03	Sözleşmeli Personel Ücretleri	251.976,52
770,04	İşçi Ücret Giderleri	763.393,44
770,05	Geçici Personel Ücret Giderleri	5.709,06
770,06	Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler	0,00
770,07	Ödenecek Paylar	14.726.362,45
770,08	Ek Ödeme	6.766.418,06
770,09	Vergi Resim ve Harçlar	2.328,25
770,10	SGK Ek Karş. Tahak.Prim Ödenekleri	838.721,50
770,11	Amortisman ve Tükenme Payları	8.670.366,08
770,99	Diğer Çeşitli Giderler	23.416.364,25
TOPLAM		99.819.877,96
690	Dönem Karı	-7.967.591,24
691	Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yük. Karş.(-)	0,00
692	Dönem Net Karı	-7.967.591,24

Not: 1- 770,06 "Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler" hesabı giderleri, 770,01 İlk Madde Malzeme. Giderleri içerisinde yer almaktadır.

2-770,99 Diğer Çeşitli Giderler hesabı, Yapılmakta olan yatırımlar hesabının giderleştirilmesi, bu hesap çalıştırılarak gerçekleştirilmiştir.

İşletmenin Mali Tabloları

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince MGM Döner Sermaye İşletmesi tarafından hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgeler şunlardır:

- a) Birleştirilmiş veriler defteri,
- b) Geçici ve kesin mizan,
- c) Bilanço,
- ç) Belgeler;
  - 1) Kasa sayım tutanağı,
  - 2) Banka mevcudu tespit tutanağı,
  - 3) Alınan çekler sayım tutanağı,
  - 4) Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,

- 5) *Teminat mektupları sayım tutanağı,*
- 6) *Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,*
- 7) *İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,*
- d) *Bütçe uygulama sonuçlarına ait tablolar:*
  - 1) *Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,*
  - 2) *Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,*
- e) *Gelir tablosu.*

2017 yılında yapılan denetim, yukarıda sayılan Sayıştaya teslim edilen defter, belge, tutanak ve tablolar ile yevmiye kayıtlarının dayandığı ödeme emri belgeleri ve ekinde yer alan kanıtlayıcı belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve

doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen

denetimler; denetim prosedürleri ve teknikleri uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların içerisinde üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Alımı Yapılan Yazılımların 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı ve 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabında Takip Edilmemesi

MGM Döner Sermaye İşletmesi çeşitli bilgisayar programları yazılımları ile bu yazılımların güncellemeleri için alım bedellerini ödemiş, ancak *267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı* ve *268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı* kullanılmamıştır.

Bilgisayar yazılımı, mobil uygulama, marka ve patent gibi dijital ve gayri maddi hakların muhasebe kayıtlarının nasıl yapılacağı *Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği*'nde açıklanmıştır.

“MADDE 48 - (1) Maddi olmayan duran varlık, mal veya hizmet üretiminde veya ediniminde kullanılmak, üçüncü kişilere kiraya verilmek veya idarî amaçlar için kullanılmak üzere elde tutulan marka, isim, bilgisayar yazılımı, telif, patent, sınai ve işletme hakları gibi kalemlerdir. Maddi olmayan bir duran varlığın maliyeti, o varlığın satın alındığı veya üretildiği sırada yapılan nakit veya nakit benzeri harcama veya varlığın elde edilmesi için verilen kıymetlerin rayiç değeridir. Maddi olmayan bir duran varlık elden çıkarıldığı, kullanımı veya satışından hiçbir ekonomik fayda beklenmediği zaman hesaplardan çıkarılır.”

Adı geçen yönetmeliğin 224'üncü maddesinde *267 Diğer maddi olmayan duran varlıklar hesabının* niteliği; 225'inci maddesinde ise hesabın işleyişi hükme bağlanmıştır. Buna göre:

“267 Diğer maddi olmayan duran varlıklar hesabı

Diğer maddi olmayan duran varlıklar hesabı, yukarıda sayılanlar dışında kalan diğer maddi olmayan duran varlık kalemlerinin izlenmesi için kullanılır.

Hesabın işleyişi

MADDE 225 - (1) Diğer maddi olmayan duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Diğer maddi olmayan duran varlıklar maliyet bedeli ile bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Yararlanma süresi belli olanlar sürenin bitiminde, yararlanma süresi belli olmayanlar 5 inci yılın sonunda bu hesaba alacak, 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.

2) Yararlanma hakkı devredildiğinde kayıtlı değeri ile bu hesaba alacak, birikmiş amortismanları 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabına, devir bedeli tahsilatın şekline göre ilgili hesaplara borç kaydedilmekle birlikte; bu işlemde doğan kârlar 679 Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar Hesabına alacak, bu işlemde doğan zararlar 689 Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar Hesabına borç kaydedilir.”

Aynı Yönetmelik’in 268 No.lu Birikmiş Amortismanlar Hesabı niteliğinin belirtildiği 226’ncı maddesinde ise bu hesabın, maddi olmayan duran varlık bedellerinin, yararlanma süresi içinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılacağı düzenlenmiştir.

Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere, muhasebeleştirilen alımı yapılan bilgisayar programları yazılımlarının ve güncelleme bedellerinin 267 Diğer maddi olmayan duran varlıklar hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü İşletme Müdürlüğü tarafından alımı yapılan yazılımların ve güncellemelerin 267 Diğer maddi olmayan duran varlıklar hesabı ve 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabında izlenmesi gerekir.

Tablo 5: Bilgisayar Yazılımları

İşin Niteliği:	Hizmet Alınan Firma:	Tutarı:
VCS Uydu Yer Alıcı Sistemi Güncellemesi	Martı Elektronik Ltd. Şti.	234.000,00 TL <u>2017 yılı ödemesi:</u> 159.300,00 TL
KYS Doküman Yönetim Sistemi (e-soft9000) Yazılımı	Support Yazılım Donanım Ltd. Şti.	40.000,00 TL

Stok Demirbaş Takibi ve Enflasyon Muhasebesi Yazılım Programı Güncellenmesi	Login Bilgisayar Yazılımları A.Ş.	4.800,00 TL
İkili Duş L/X Band Meteorolojik Uydu Yer Alıcı Sistemlerinin Lisans Güncellemesi	Savsis Savunma Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	58.499,00 TL
MESTAP Sistemleri Meteorolojik Sayısal Tahmin Amaçlı Yüksek Performanslı Bilgisayar Sistemleri	Datacore Bilgi Sistemleri Tic. ve San. A.Ş.	604.500,00 USD <u>2017 yılı ödemesi:</u> 874.203,18 TL
AMP Doğrudan Temin Programının Güncellenmesi	AMP Yazılım San. ve Tic. A.Ş.	1.400,00 TL
DS Muhasebe Programı	AD Data Bilişim	9.296,00 TL

Kamu idaresi cevabında; “Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğüne 07.05.2018 tarih ve 17578 sayılı yazımız yazılmış olup gerekli düzenlemeler yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından, alımı yapılan yazılımların “Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı” ile “Birikmiş Amortismanlar Hesabında” takip edilmesi için gereğinin yapılacağı açıklanmakla birlikte, 2017 yılı mali tablolarında bu hesapların kullanılmadığı tespit edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Meteoroloji Genel Müdürlüğünün, Ücretsiz Meteorolojik Hizmetler Verdiği Halde, DHMİ ve Diğer Özel Havaalanı İşletmelerine Kira Ödemesi

Meteoroloji Genel Müdürlüğünce, 2017 yılında, DHMİ’ye 1.310.841,00-TL; özel meydanlarda ise Atatürk TAV A.Ş., Esenboğa TAV A.Ş., Dalaman ATM Havalimanı Yapım ve İşletme A.Ş. ve Antalya Fraport-IC Antalya Havalimanı Terminal Yatırım ve İşletmeciliği

A.Ş.'ye toplam 1.141.944,00-TL olmak üzere tüm havaalanlarında toplam 2.452.785,00-TL kira ödenmiştir.

MGM ile DHMİ arasında yapılan yıllık kira sözleşmelerine dayanılarak, meydanlarda MGM adına tahsisli alanlardaki temizlik, elektrik-su, telefon, ısıtma-soğutma, giriş kartı giderlerinin yanısıra ortak alan giderleri ile kira bedelleri de MGM Döner Sermaye İşletmesinin "EUROCONTROL gelirlerinden" kesinti yapılmak suretiyle DHMİ'ye ödenmiştir.¹

Esenboğa TAV A.Ş., Antalya Fraport A.Ş., Dalaman ATM A.Ş. gibi özelleştirilen meydanlarındaki MGM kira ve diğer masraflarının fatura tutarları ise, DHMİ Genel Müdürlüğüne Kurumca intikal ettirilerek yine meteorolojik maliyetler olarak MGM adına yapılan tahsilâtta kesilmiştir.

MGM ile DHMİ arasında 12.12.2016 tarihinde imzalanan Devlet Hava Meydanları İşletmesi 2017 Yılı Kira Sözleşmesinin "Ödemeler ve Ödeme Şekilleri" başlıklı 5'nci maddesine göre;

"Ödemeler ve Ödeme Şekilleri:

(a) Kira bedeli; Kira konusu mahallin KDV hariç aylık kira bedeli Ekli Liste'dedir. Yıllık kira bedeli KDV hariç Ekli Liste'dedir. Bu kira bedeli 01/01/2017-31/12/2017 dönemi için tespit edilmiştir. (1) Kira sözleşmesinin yenilenmesi veya yenilenmiş sayılması halinde DHMİ'nin sözleşmenin aşağıda 6. madde hükmü gereğince kira bedelini yeniden tespit etme hakkı vardır.

(b) Ortak kullanılan hacimlere ait genel giderlere katılma payı; DMİ ortak kullanılan hacimlerin ısıtılması-soğutulması, çevre temizliği, iklimlendirilmesi, genel aydınlatma, çevre güvenliği, genel alt yapı üst yapı bakım ve onarımı, ortak su, ortak elektrik ve diğer her türlü ortak giderleri, genel giderlere katılma payı olarak ödemekle yükümlüdür. Bu bedel yıllık kira bedelinin;

- Terminal binalarındaki yerlerin yıllık kirasının % 15'i,*
- Gerek hava tarafında yer alan, gerekse kara tarafında yer almasına rağmen hava tarafında hizmet yürütülen yerlerin yıllık kirasının %10'u,*

---

¹ Havacılık hizmetlerine MGM'nin verdiği meteorolojik destek karşılığı oluşan milli meteoroloji maliyetleri, DHMİ aracılığıyla EUROCONTROL'den tahsil edilmektedir. DHMİ, EUROCONTROL Meteoroloji ödemelerini Protokol gereği kesintiler yaparak MGM Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü hesabına aktarmaktadır.

- Kara tarafında bulunan yerlerin yıllık kirasının % 5'i, oranlarında ilaveten genel giderlere katılma payı alınır.

(c) Özel Kullanım Giderleri: Tahsis yerinin elektrik, su gaz, ısıtma-soğutma, telefon iklimlendirme vb. giderleri DMİ'ye aittir.

(d) DMİ, kira bedelini ve ortak kullanılan hacimlere ait genel giderlere katılım payını 3'er (üçer) aylık dönemler halinde ve dönem başlangıç tarihinden itibaren 10 (on) gün içerisinde herhangi bir ihtara gerek kalmaksızın peşin olarak öder. DMİ'nin herhangi bir döneme ait kira borcunu zamanında ya da tam olarak ödememesi halinde bir kez 7 gün süre verilerek ödenmesi istenir. Bu halde ödenmeyen kira borçları herhangi bir ilama ya da ihtara gerek kalmaksızın muaccel hale gelir.

(e) Kira bedelinin döviz olması halinde DMİ yukarıda belirtilen süre içerisinde kira, genel giderlere katılma payını döviz olarak ve/veya ödeme günündeki Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden Türk Lirası olarak öder.

(f) DMİ, kiraladığı yere ait ısıtma, soğutma, elektrik, gaz, su, telefon, iklimlendirme vb. giderleri için DHMİ tarafından düzenlenecek faturaları düzenlendiği tarihten itibaren 15 (On beş) gün içinde DHMİ'ye ödeyecek olup, bunlara ilişkin tutarlar, DHMİ Hâsılat Yönergesi esasları ile bu hizmetlerle ilgili yapılan sözleşmeler ve ücret tarifesine göre ücretlendirilir.

(g) DMİ, DHMİ'ye ödeyeceği paraları fatura üzerindeki banka hesaplarından birine ve/veya DHMİ veznelere yatırarak alacağı banka dekontunun/makbuzunun bir suretini ilgili Havalimanı/Havaalanı tahsilât ünitesine gönderecektir."

Yukarıdaki maddeye istinaden DHMİ havaalanları/havalimanlarına yıllık ödenen tahsis ücreti (kira) 1.310.841,00-TL olmuştur.

Genel Müdürlük ile TAV Havalimanları İşletmeciliği A.Ş. ("T.A.V.") arasında 29.04.2011 tarihinde imzalanan Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali Alan Tahsis Sözleşmesine Ek 1'de:

"Ek 1 – Tahsisli Alan Tanımı ve Tahsis Bedelleri

T.A.V. Havalimanları İşletmeciliği A.Ş. ile Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü ("İşletmeci") arasındaki 03.07.2005 tarihli Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali Alan Tahsis Sözleşmesi uyarınca T.A.V. tarafından İŞLETMECİ'ye aşağıda tanımlanan alan tahsis

edilmiştir ve sözleşmenin 3. maddesi çerçevesinde ve aşağıda gösterildiği şekilde İŞLETMECİ tarafından tahsis ücreti ödenir.”
denilmektedir.

Buna göre, Atatürk Havalimanında T.A.V. A.Ş.'ne aylık 13.387,91-€ karşılığı tahsis ücreti (kira) ödenmiştir. Atatürk Havalimanında T.A.V. A.Ş.'ye yıllık ödenen tahsis ücreti (kira) 643.143,10 TL olarak gerçekleşmiştir.

MGM ile Esenboğa TAV A.Ş. arasında, MGM ile Dalaman ATM A.Ş. arasında ve MGM ile Antalya Fraport A.Ş. arasında imzalanan sözleşmelerde de benzer düzenlemeler yer almaktadır. 2017 yılında Esenboğa TAV A.Ş.'ye toplam 240.798,00-TL, Dalaman ATM'ye toplam 229.718,00-TL, Antalya Fraport A.Ş.'ye ise toplam 148.491,00-TL kira ödenmiştir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 yılında, havaalanları/havalimanlarına toplam 2.452.785,00 TL kira ödemesinde bulunmuştur. Bu rakamın 1.310.841,00 TL'si DHMİ tarafından işletilen alanlara; 1.141.944,00-TL'si ise özel meydanlara aittir (Tablo: 2017 Havaalanları Meteoroloji Müdürlükleri Giderleri).

Meteoroloji Genel Müdürlüğü 3254 sayılı kuruluş kanunu gereği havacılık destek hizmetleri vermekte olup, bu hizmetlerinin karşılığında herhangi bir kâr elde etmemektedir.

Ayrıca, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının kriterlerine göre, her havaalanında ulusal veya uluslararası meteorolojik bilgi taleplerini karşılayabilecek bir meteoroloji ofisinin bulunması zorunludur. Dolayısıyla MGM, uçuş için zorunlu meteorolojik bilgi hizmetlerini vermektedir. Bu hizmetleri kâr içeren bir ücret karşılığında kullanıma sunmadığı için, verdiği hizmetlerin yanı sıra kira ödemesinin yasal dayanağının bulunmadığı düşünülmektedir. Nitekim havalimanlarında hizmet veren Emniyet Genel Müdürlüğü, Gümrük Müsteşarlığı gibi kamu kurumları da kira ödememektedir.

Bu nedenle, Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün kuruluş kanunu ve uluslararası antlaşmalar çerçevesinde yerine getirdiği ve kâr unsurunun bulunmadığı meteorolojik hizmetleri için, DHMİ ve diğer özel havaalanı işletmelerine alan tahsis ücretleri (kira) ödememesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Tablo 6: 2017 Havaalanı Meteoroloji Müdürlükleri Giderleri

GENEL TOPLAM-2017											
BÖLGE VE İSTASYONLAR	Kira	Temizlik	Elektrik	Su	Telefon	Istima-Soğutma	Giriş Kartı	Diğer	Toplam		
1 Adana	57.540	27.258	0	0	0	0	352	0	85.150		
2 Adıyaman	24.479	0	4.951	0	15.956	3.689	52	0	49.127		
3 Adnan Menderes	53.328	40.525	6.943	0	0	0	0	0	100.796		
4 Afyon	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
5 Ağrı	33.556	0	1.404	0	0	21.479	0	0	56.439		
6 Antalya	0	40.708	3.465	0	0	0	0	0	44.173		
7 Atatürk	0	0	0	0	2.160	0	2.654	0	4.814		
8 Batman	39.492	0	10.961	1.013	432	6.106	242	0	58.246		
9 Bingöl	33.552	0	340	0	1.224	2.628	66	0	37.810		
8 Bodrum	21.804	44.635	8.912	364	0	10.769	44	75	86.603		
10 Çanakkale	32.102	0	6.016	461	0	1.107	0	0	39.686		
11 Çorlu	13.248	0	6.673	0	0	3.166	24	0	23.111		
12 Çardak	61.430	0	14.245	457	0	26.884	1.166	1.181	105.363		
13 Dalaman	1.036	0	2.099	0	0	0	84	0	3.219		
14 Diyarbakır	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
15 Elazığ	29.464	0	7.037	0	0	6.337	0	0	42.838		
16 Erzincan	54.616	42.602	4.737	243	0	4.470	0	0	106.668		
18 Erzurum	77.708	0	12.019	3.457	0	13.271	462	0	106.917		
19 Esenboğa	10.176	39.836	2.020	0	0	0	1.122	576	53.730		
20 Gaziantep	47.492	46.005	11.962	1.601	0	34.110	1.092	0	142.262		
19 Gökceada	17.860	0	5.517	0	356	0	0	0	23.733		
21 Iğdır	19.964	0	3.858	44	0	3.849	0	0	27.715		
22 Hakkari Yüksekova	-	0	4.771	0	216	1.568	0	0	32.237		
23 Hatay	43.936	0	5.300	0	0	0	572	0	49.808		
24 Kapatokya	16.078	21.804	8.915	111	1.036	13.574	0	0	61.518		
25 Kars	16.998	46.058	1.736	249	0	1.580	0	0	66.621		
26 Kastamonu	21.972	0	9.685	312	0	1.695	0	4.120	37.784		

T.C. Sayıştay Başkanlığı

27	K.Maraş	13.280	0	6.348	57	432	477	26	15.271	35.891
28	Körfez	31.004	0	1.570	2.064	0	447	0	0	35.085
29	Mardin	25.428	0	4.313	0	286	2.775	0	0	32.802
30	Ordu	32.736	0	4.795	0	0	8.900	0	0	46.431
31	Samsun	34.152	0	11.224	2.171	0	20.339	988	26.568	95.442
32	Sinop	11.606	0	2.429	0	216	1.540	312	2.682	18.785
33	Siirt	21.501	0	3.443	0	0	2.105	0	0	27.049
34	Sivas	33.632	0	7.671	0	140	36.117	22	0	77.582
35	Süleyman Demirel	55.652	0	7.067	648	270	18.660	286	2.100	84.683
36	Şanlıurfa	28.516	0	19.576	0	0	3.560	520	0	52.172
37	Şırnak	38.608	0	4.585	0	0	1.422	0	0	44.615
38	Trabzon	98.516	10.294	12.224	5.250	0	23.306	84	0	149.674
39	Tokat	22.940	0	5.467	448	0	19.496	65	0	48.416
40	Uşak	20.032	0	5.634	487	216	0	143	0	33.665
41	Van	28.177	26.994	27.661	0	0	3.251	156	0	86.239
42	Yenişehir	61.548	2.006	8.274	5.659	0	8.371	0	0	85.858
	TOPLAM	1.310.841	388.725	275.847	25.096	22.940	307.048	10.534	52.573	2.400.757
1	Atatürk-Tav	643.143	0	0	0	0	0	0	0	643.143
2	Esanboğa-Tav	166.885	0	28.505	0	0	45.408	0	0	240.798
3	Dalaman-Atm	209.744	0	11.887	0	0	8.087	0	0	229.718
4	Antalya-Fraport	122.172	0	0	409	0	25.910	0	0	148.491
	Özel Mey. Toplamı	1.141.944	0	40.392	409	0	79.405	0	0	1.262.150
	Muaf Uçuşlar									0
	GENEL TOPLAM	2.452.785	388.725	316.239	25.505	22.940	386.453	10.534	52.573	3.662.907

Kamu idaresi cevabında; “Meteoroloji Genel Müdürlüğü cevabında, “DHMI ve diğer özel havaalanı işletmelerine kira ödemesi ile ilgili olarak geçmiş yıllarda da girişimlerde bulunulmuş olup sonuç alınamamıştır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün kuruluş kanunu ve uluslararası antlaşmalar çerçevesinde, yerine getirdiği ve kar unsurunun bulunmadığı meteorolojik hizmetleri için DHMI ve diğer özel havaalanı işletmelerine alan tahsis ücretleri adı altında kira ödenmemesi gerektiği düşünülmektedir. Bu nedenle Döner Sermaye İşletmesi DHMI Genel Müdürlüğü'ne 04.05.2018 tarih ve 17558 sayılı yazımız ile gerekli girişimlerde bulunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak Meteoroloji Genel Müdürlüğüne, 2017 yılında, havaalanları/havalimanlarına toplam 2.452.785,00 TL hizmet binaları ve rasat parkları kiralari ödenmiştir. Bu tutarın 1.310.841,00 TL'si DHMI tarafından işletilen alanlara; 1.141.944,00-TL'si özel meydanlara (Atatürk TAV A.Ş., Esenboğa TAV A.Ş., Dalaman ATM Havalimanı Yapım ve İşletme A.Ş. ve Antalya Fraport-IC Antalya Havalimanı Terminal Yatırım ve İşletmeciliği A.Ş.)'ye aittir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü 3254 sayılı kuruluş kanunu gereği havacılık destek hizmetleri vermekte olup, bu hizmetlerinin karşılığında herhangi bir kâr elde etmemektedir.

Ayrıca Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının kriterlerine göre, her havaalanında ulusal veya uluslararası meteorolojik bilgi taleplerini karşılayabilecek bir meteoroloji ofisinin bulunması zorunludur. Dolayısıyla MGM, uçuş için zorunlu meteorolojik bilgi hizmetlerini vermektedir. Bu hizmetleri kâr içeren bir ücret karşılığında kullanıma sunmadığı için, verdiği hizmetlerin yanı sıra kira ödemesinin yasal dayanağının bulunmadığı düşünülmektedir. Nitekim havalimanlarında hizmet veren Emniyet Genel Müdürlüğü, Gümrük Müsteşarlığı gibi kamu kurumları da kira ödememektedir.

Kamu idaresi cevabında da kabul edildiği üzere, Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün kuruluş kanunu ve uluslararası antlaşmalar çerçevesinde yerine getirdiği ve kâr unsurunun bulunmadığı meteorolojik hizmetleri için, DHMI ve diğer özel havaalanı işletmelerine alan tahsis ücretleri (kira) ödememesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Genel Müdürlük Hizmetlerinde Çalışan Personelin Ek Ödemeleri Nedeniyle Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin Zarar Etmesi

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin 2017 yılı dönem zararının 7.967.591,24 TL olduğu görülmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının kanunlarla verilen asli ve sürekli kamu görevlerine bağlı olarak ortaya çıkan ve genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan mal ve hizmet üretimine ilişkin faaliyetlerin sürdürülebilmesi için döner sermaye işletmeleri kurularak, sermaye tahsisleri yapılmıştır. Bu çerçevede, Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi de genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan mal ve hizmet üretimine ilişkin faaliyetlerin yerine getirilmesi amacıyla kurulmuştur. Ancak 2017 yılı gelir ve giderleri incelendiğinde, personel maaş ve ek ödemelerinin İşletme'nin toplam giderleri içerisinde önemli yer tuttuğu görülmektedir.

13.03.2013 tarih ve 28586 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nin 8'nci maddesine göre, Genel Müdürlük hizmetlerinde çalışan personelin ek ödemeleri Döner Sermaye Bütçesi'nden karşılanmaktadır. Buna göre:

“(1) Döner Sermaye İşletmesinin giderleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Genel Müdürlük hizmetlerinde çalışan personelin, ilgili mevzuat uyarınca ödenmesi gereken ek ödemeleri ile Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü kadrosunda çalışan memur, sözleşmeli personel (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (B) bendine göre çalışan personel), sürekli ve geçici işçilere ait ücret, prim, kesenek, ikramiye, kıdem tazminatları, iş sonu tazminatları ve diğer özlük haklarına ait giderleri.”

2017 yılında, İşletme Bütçesi'nden personel maaşları ve ek ödemeler için toplam 12.476.613,07 TL ödeme yapıldığı görülmektedir. Bu tutarın 6.058.464,51 TL'sini maaşlar, 6.418.148,56 TL'sini ise genel bütçeden maaş alan personelin ek ödemeleri oluşturmaktadır.

2017 yılında Genel Müdürlük merkez personelinin Ek ödemesi için İşletme Bütçesinden toplam 6.418.148,56 TL harcama yapılmıştır. Yapılan ödemeler, Genel Müdürlük hizmetlerinde ve Döner Sermaye İşletmesi kadrosunda çalışan personeli kapsamaktadır. Taşra Teşkilatı personeli ek ödemeleri 2017 yılında kapsam dışındadır. Bununla birlikte, Toplu Sözleşme ile 2018 yılından itibaren bölge müdürlüklerinde çalışan personelin ek ödemelerinin

de Döner Sermaye Bütçesi'nden gerçekleştirilmesi öngörülmüştür.

Ayrıca, 2017'de yayımlanan Toplu Sözleşmesiyle, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü personeline havacılık tazminatı ödenmesi de kararlaştırılmıştır.

25.08.2017 tarih ve 30165 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan *Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2018 ve 2019 Yıllarını Kapsayan 4. Dönem Toplu Sözleşmesi*'nin üçüncü kısmının birinci bölümünde yer alan *Büro, Bankacılık ve Sigortacılık Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşmesi*'nin 18'inci maddesi uyarınca, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü personeline havacılık tazminatı ödenmesi kararlaştırılmıştır:

“Madde 18- (1) Makam tazminatı öngörülen kadrolarda bulunanlar hariç olmak üzere Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatı kadro ve pozisyonlarında görev yapan personele 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca yapılan ek ödeme döner sermaye bütçesinden yapılır.

(2) Makam tazminatı öngörülen kadrolarda bulunanlar hariç olmak üzere Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün kadro ve pozisyonlarında görev yapan memur ve sözleşmeli personelden Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı prensipleri çerçevesinde personel maliyetleri tamamen karşılanana en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) brüt tutarının %30'unu, kısmen karşılanana %20'sini, bunların dışında kalanlara %10'unu geçmemek üzere; Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine bağlı bulunulan Bakan onayı ile belirlenecek oran, esas ve usullere göre her ay Döner Sermaye İşletmesi bütçesinden havacılık tazminatı ödenir.

...”

Toplu sözleşme gereği 2018 yılında Genel Müdürlüğün merkez ve taşra teşkilatı ek ödemeleri Döner Sermaye İşletmesi Bütçesi'nden ödenmeye başlamıştır. Merkez ve Taşra teşkilatı Ek ödemeleri için İşletme 2018 Bütçesi'ne toplam 33 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

Bunun yanı sıra, havacılık tazminatı 2018 yılında yukarıda belirlenen oranlar kapsamında personele ödeme yapılmaya başlanmış olup 2018 yılı Bütçesi'ne havacılık tazminatı için 8 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

Böylelikle, Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi'nin kuruluş amacı olan yatırımlar için ayrılan ödeneğin yıllar itibariyle giderek kısıldığı görülmektedir.

Tablo 7: 2017 Yılı Zorunlu ve Sabit Gider Tablosu

Gider Kalemi	Yıllık Tutar (TL)
Görev Giderleri (Kurumlar Vergisi, SHÇEK ve Hazine Payı)	19.130.185,22
Personel Giderleri (Maaş+SGK, Merkez Ek Ödeme)	14.024.493,46
(Personel maaş giderleri)	6.058.464,51
(SGK giderleri)	1.547.880,39
(Merkez ek ödeme)	6.418.148,56
Personel Taşıma Araç Kiralama	13.495.259,28
Haberleşme Giderleri (Telefon, İnternet, Omgı, Vpn, Radar, Uydu)	1.205.793,73
Yatırımlar (2017 yılı projelerine harcanan)	41.260.033,30
Zorunlu ve Sabit Gider Toplamı	89.115.764,99
Diğer Cari Harcamalar Toplamı	10.704.112,97
Harcamalar Toplamı	99.819.877,96
Hazırlanan Tahmini Bütçe Toplamı	96.000.000,00

Not 1: Görev Giderleri 2017 yılı kurumlar vergisi, hazine payı, SHÇEK ödemeleridir.

Not 2: Yatırım harcamaları DMİS programında 48.526.732,20 TL olarak görünmektedir.

2017 yılı gerçekleşen yatırım programı 41.260.033,30 TL'dir 7.266.698,90 TL fark 2016 yılından devam eden yatırımlar hesabının (hizmet alımı) son bulması nedeni ile giderleştirilmesinden oluşmuştur.

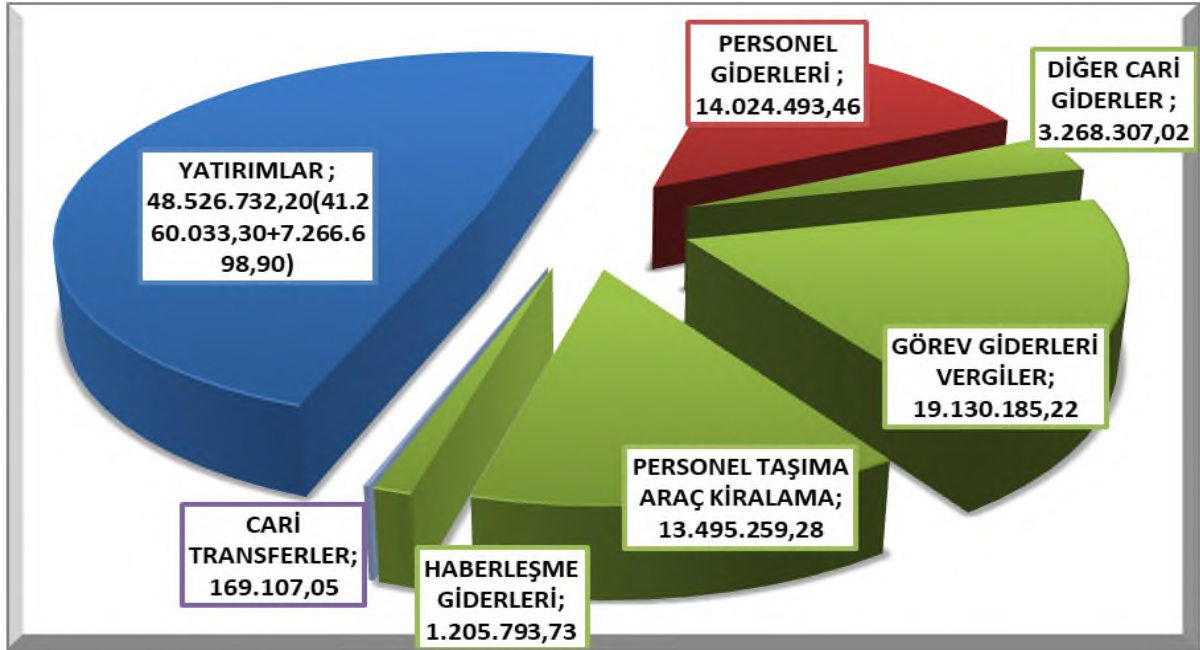
Tablo 8: 2018 Yılı İçin Öngörülen Zorunlu ve Sabit Gider Tablosu

Gider Kalemi	Yıllık Tutar (TL)
Görev Giderleri (Vergiler, Harçlar ve Hazine Payı)	21.000.000
Personel Giderleri (Maaş+SGK, Merkez ve Taşra Ek Ödeme, Havacılık Tazminatı)	52.450.000
Personel Taşıma Araç Kiralama	15.500.000
Haberleşme Giderleri (Telefon, İnternet, Omgı, Vpn, Radar, Uydu)	1.500.000
Yatırımlar	7.450.000
Zorunlu ve Sabit Gider Toplamı	96.400.000
Diğer Cari Harcamalar Toplamı	8.600.000
Bütçe Toplamı	105.000.000

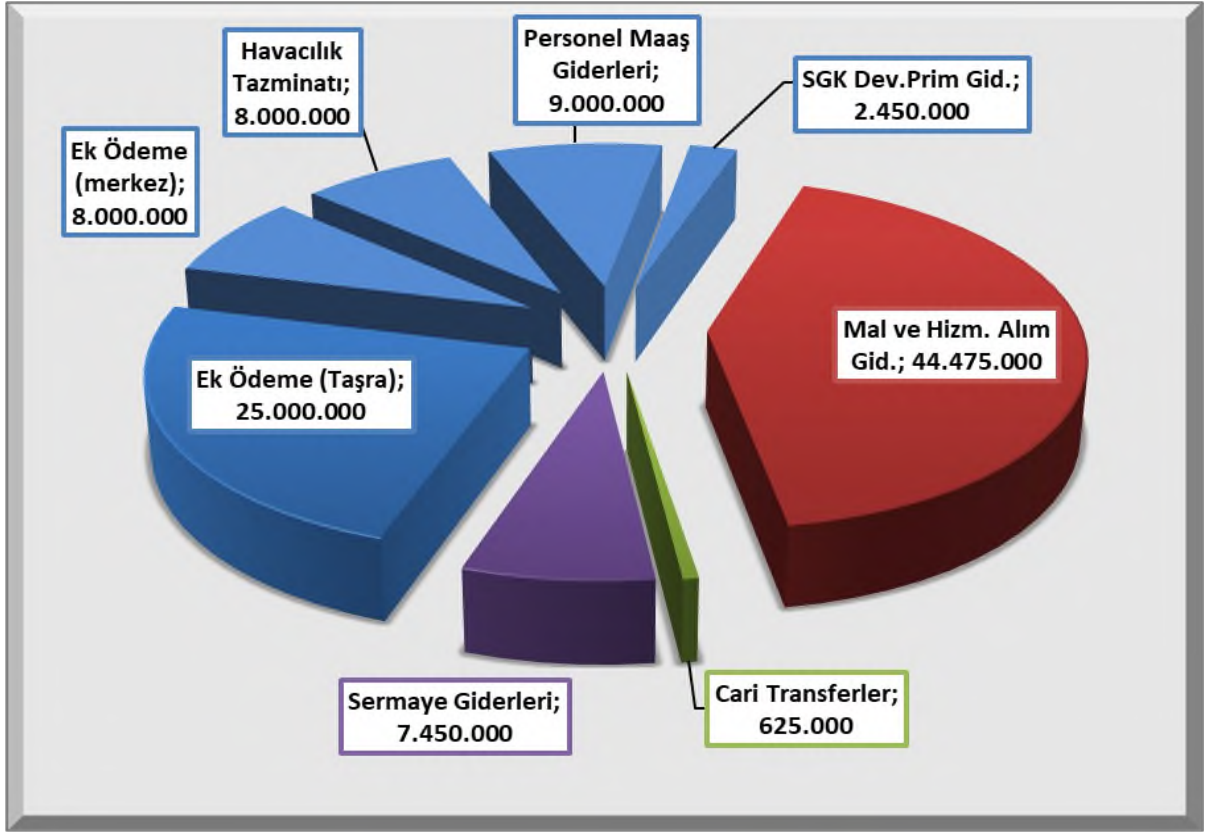
105.000.000 TL olan Döner Sermaye İşletmesi Bütçesi'nin yarısı personel giderleridir. İşletme Bütçesi için personel ödemelerinin oldukça fazla olduğu, bu çerçevede İşletme'nin kuruluş amacından uzaklaşarak, adeta personel maaşlarını karşılamaya dönüştüğü düşünülmektedir.

Bu durumda zorunlu giderler tablosunda da görüldüğü gibi personel giderlerinin fazla olması nedeni ile Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nde belirtilen faaliyet alanında yapılacak harcamaların kısıtlanacağı için sorunlar yaşanacağı öngörülmektedir. 2017 yılı Yatırım harcamaları: 48.526.732,20 TL iken, 2018 yılı için programlanan Yatırım Bütçesinin 7.450.000 TL olarak belirlenmesi bunun kanıtıdır.

Tablo 9: 2017 Yılı Gerçekleşen Gider Dağılımı

Tablo 10: 2018 Yılı Tahmini Gider Dağılımı

Meteoroloji Genel Müdürlüğü merkez ve bölgelerinde çalışan personelin ek ödeme ve tazminatlarının Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi'nden ödenmesi nedeniyle, İşletme'nin kuruluş amacı olan yatırımlara ayrılan payın oldukça azalarak, bütçenin sürekli dönem zararına yol açacağı değerlendirilmektedir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun geçici 11'inci maddesi ile 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 11'inci maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanan ve 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan *Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin* "Bütçenin hazırlanması, uygulanması ve sonuçlandırılması" başlıklı İkinci Kısımının 4'ncü maddesinde bütçenin hazırlanması ve uygulanmasında uyulacak ilkeler açıkça belirtilmiştir. Buna göre:

"Madde 4 -

(4) Bütçenin hazırlanması ve uygulanmasında aşağıdaki ilkelere uyulur:

...

e) Bütçelerde giderlerin gelirleri aşmaması esastır.

...

h) İşletme hizmetleri, bütçelere konulacak ödeneklerle, mevzuatla belirlenmiş yöntem, ilke ve amaçlara uygun olarak gerçekleştirilir.”

Döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılması esastır. Bu nedenle Döner Sermaye İşletmesinde yapılacak ödemelerde, mevzuatın öngördüğü şekilde gelir-gider dengesinin gözetilmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; “2017 yılında 12.476.613,07 TL personel gideri gerçekleşmiş olup 2018 yılı için tahmini bütçe personel giderleri yaklaşık 4 kat artışla 52.450.000 TL olması öngörülmektedir. Bu durumda Genel Müdürlüğün faaliyet alanları kapsamında zorunlu giderleri karşılayamayacağı beklenmektedir.

Bu itibarla Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğüne 04.05.2018 tarih ve 17591 sayılı yazımız ile gerekli girişimlerde bulunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin 2017 yılı dönem zararının 7.967.591,24 TL olduğu görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında da kabul edildiği üzere, Meteoroloji Genel Müdürlüğü merkez ve bölgelerinde çalışan personelin ek ödeme ve tazminatlarının Döner Sermaye İşletmesinden ödenmesi nedeniyle, İşletme zarar etmekte olup, kuruluş amacı olan yatırım faaliyetlerini gerçekleştirememektedir. Hatta bu durumun devam etmesi halinde, zorunlu giderlerini dahi ödeyemeyecek hale gelmesinin beklendiği ifade edilmiştir.

BULGU 3: EUROCONTROL Gelirlerinden Eksik Pay Alınması

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, havacılık alanında verdiği hizmetlerin karşılığı olarak, EUROCONTROL (Avrupa Hava Emniyeti) Teşkilatı’ndan sadece “seyrüsefer hizmetleri” için milli pay alabilmekte, “yer hizmetleri” için herhangi bir pay alamamaktadır.

EUROCONTROL, ortak bir Avrupa hava trafik yönetimi oluşturmak için kurulmuş uluslararası bir kuruluştur. Kuruluş vermiş olduğu havacılık hizmetleri için hava sahası kullanıcılarından gelir elde etmektedir. Elde ettiği bu geliri kendisine üye olan ülkelere “maliyetlerin geri dönüşümü” ilkesine göre dağıtmaktadır. Türkiye, EUROCONTROL’e, 1989 yılında üye olmuştur. 3504 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 88/13626 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmış “Uluslararası Hava Seyrüseferinin Emniyeti İçin Avrupa Teşkilatı (EUROCONTROL) Sözleşmesi ile “Yol Ücretlerine İlişkin Çok Taraflı Anlaşma” uyarınca, Türkiye’de Havacılık Hizmetlerinin EUROCONTROL nezdinde

sorumluluğu Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne (DHMİ) verilmiştir.

EUROCONTROL tarafından hava sahası kullanıcılarından yapılan tahsilat, toplam olarak DHMİ'ye gönderilmekte, milli maliyetin ülke içindeki kurumlara paylaşımı, DHMİ ile Meteoroloji Genel Müdürlüğü ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü arasında ortaklaşa yürütülen maliyet hesaplamalarını içeren protokoller çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

3254 sayılı Meteoroloji Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 26 ncı maddesi, meteorolojik hizmet maliyetlerinin Döner Sermaye İşletmesinin ilgili hesabına yatırılacağını öngörmektedir.

EUROCONTROL “Avrupa Hava Emniyeti Teşkilatı”ndan alınan paylar, 2017 yılında, Döner Sermaye İşletme Gelirlerinin %96’sını oluşturmuştur. 2017 yılında toplam 91.866.296,78 TL gerçekleşen Döner Sermaye İşletmesi gelirlerinin 88.761.402,00 TL’si, kesintilerden sonra seyrüsefer hizmet geliri olarak EUROCONTROL’den elde edilmiştir.

Tablo 11: EUROCONTROL Gelirleri

Aylar	Maliyet Farkları	2017 Geliri	Toplam Tahakkuk	Toplam Kesinti	Net Ödenen (TL)
Ocak		6.286.750	6.286.750	318.334	5.968.416
Şubat		5.783.586	5.783.586	1.794.010	3.989.576
Mart		4.792.424	4.792.424	1.410.227	3.382.197
Nisan		6.253.568	6.253.568	1.365.105	4.888.463
Mayıs	496.998	5.322.047	5.819.045	1.671.214	4.147.831
Haziran	11.358.960* 3.258.068** 511.794***	6.265.604 344.522****	21.738.948	794.294	20.944.654
Temmuz	538.198	6.555.438	7.093.636	273.321	6.820.315
Ağustos	593.341	7.007.795	7.601.136	1.695.458	5.905.678
Eylül	659.481	7.747.697	8.407.178	307.098	8.100.080
Ekim	691.208	8.415.489	9.106.697	350.738	8.755.959
Kasım	764.137	8.983.316	9.747.453	2.081.823	7.665.630
Aralık	700.859	7.805.094	8.505.953	313.350	8.192.603
Toplam	19.573.044	81.563.330	101.136.374	12.374.972	88.761.402

(* 2012, ** 2013, *** 2015, **** kur düzeltme)

Gerek EUROCONTROL, gerekse ICAO (Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü)² kuralları gereği, hava seyrüsefer hizmetlerinin teminine yönelik oluşan maliyetlerin karşılığı için ücretlendirme yapılmaktadır. Hava emniyeti hizmetleri için katlanılan maliyet, hava sahası kullanıcılarından (hava yollarından) tespit edilen birim maliyetlere göre EUROCONTROL tarafından tahsil edilerek üye ülkelere ödenmektedir.

DHMİ tarafından, hava sahası kullanıcılarına sağlanmakta olan hava seyrüsefer hizmetleri ve bu hizmetlerin bir parçası olarak da meteoroloji hizmetlerinin teminine ilişkin maliyetler, konsolide edilerek hava sahası kullanıcılarından tahsil edilmek üzere her yıl EUROCONTROL'e bildirilmekte ve yapılan tahsilattan Meteoroloji Genel Müdürlüğünün payı MGM Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğüne aktarılmaktadır.

2016 yılı toplam maliyetleri içerisinde DHMİ'nin payı %93,90 iken, Meteoroloji payı %5,45 olmuştur SHGM (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü) payı: %0,65 olmuştur.

2017 yılında DHMİ'nin payı %93,37, Meteoroloji pay oranı %5,93 olarak hesaplanmıştır. SHGM payı %0,70 olmuştur.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü yukarıda belirtilen gelir getirici hizmetler içerisinde yer aldığı halde, EUROCONTROL'den sadece Seyrüsefer Hizmet Gelirleri olarak Ülke payının yaklaşık % 5-8 arasında pay almaktadır.

DHMİ'nin işletme hizmet gelirleri dışındaki havaalanı gelirleri aşağıda belirtilmiştir:

Tablo 12: Hava ve Yer Terminal Hizmetleri Gelirleri

Hizmet Türü		2017 Yılı Gelirleri (TL)
1. SEYRÜSEFER HİZMET GELİRLERİ		1.370.489.000
Yol Kontrol Hizmet Hasılatı	1.365.059.000	
Diğer	5.430.000	
2. TERMİNAL HİZMET GELİRLERİ		1.003.754.000

² Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) tarafından düzenlenmiş olan toplam 18 ayrı konuda Ek (Annex) mevcut olup, Ek 3 Uluslararası Hava Seyrüseferi İçin Meteoroloji Hizmetlerine ilişkindir.

(Hava ve Yer Terminal Hizmetleri)		
Hava Terminal Hizmet Gelirleri		705.593.000
Konma Hizmeti	620.615.000	
Yönlendirme Hizmeti	4.102.000	
Yaklaşma Hizmeti	46.750.000	
Diğer	34.126.000	
Yer Terminal Hizmet Gelirleri		298.161.000
Konaklama Hizmeti	32.895.000	
Yer Hizmet	165.211.000	
Diğer	100.055.000	
TOPLAM (1+2):		2.374.243.000

EUROCONTROL tarafından hazırlanan seyrüsefer ve yer hizmetleri çizelgesinde Meteoroloji tarafından verilen hizmetler ayrıntılı olarak gösterilmektedir. Bu hizmetlerin %50 oranında yer hizmetlerine (yaklaşma, konma, konaklama, meydan çalışma saatlerinin uzaması) girdiği de belirtilmiştir. Dünya Meteoroloji Teşkilatının “*Guide to Aeronautical Meteorological Services Cost Recovery*” (WMO-No:904) adlı dokümanında da havaalanında verilen meteorolojik hizmetlerin hangilerinin seyrüsefer (en-route) hangilerinin yer (airport) hizmeti olduğu tanımlanmıştır. Örneğin; havaalanlarımızı yurt içi ve yurt dışı uçuş amacıyla kullanan Türk ve yabancı tescilli hava araçlarına verilen konma, yaklaşma hizmetleri hava terminal hizmetleri; hava araçlarına verilen konaklama hizmetleri ise yer terminal hizmetleridir.

Oysa Meteoroloji Genel Müdürlüğü, DHMİ Genel Müdürlüğüne sunulan terminal hizmetlerindeki (yaklaşma, konma, konaklama vb.) maliyetlerinin karşılığında herhangi bir gelir sağlamamaktadır.

Üye ülkelerce hesaplanan ve EUROCONTROL tarafından kabul edilen tahmini maliyetler (hava emniyeti için yapılacak harcamaların toplamı) hizmet birim sayısına bölünmek suretiyle milli birim fiyatlar bulunmakta ve bu milli birim fiyatlar üzerinden, havayolu kullanıcılarından alınan yol ücretleri aracılığıyla tahsil olunmaktadır.

EUROCONTROL toplantılarında MGM temsilcisi olmadığından maliyet hesaplamalarının belirlenmesinde MGM söz sahibi olamamakta; milli maliyetler DHMİ tarafından saptanarak dağıtılmaktadır.

Milli Maliyet Tespitinde kullanılan maliyet kalemlerinden Meteoroloji Maliyetleri, meteoroloji hizmetlerinin hava emniyetine yönelik olan kısmına ait maliyetler olup, milli maliyetlere dâhil edilebilen bir gider türüdür. Dolayısıyla, hava emniyeti için yapılan her türlü harcama EUROCONTROL Yol Ücretleri Sistemi kapsamında, hava sahası kullanıcılarından tahsil edilebilmektedir. Diğer bir ifadeyle, sisteme taraf olan ülkeler, hava emniyeti için yapmış oldukları yatırım, personel, hava trafik yönetimi, haberleşme, eğitim, Ar-Ge, yönetim, bilgi sistemleri, meteoroloji, arama-kurtarma konularında yapılacak her türlü harcamayı ülke bütçesine yük getirmeden geri kazanma imkânına sahiptir. Bu sistem, hava emniyeti hizmetleri için yapılan yatırım ve çalışmaların maliyetlerini karşılayacak bir fon kullanma imkânını sunmaktadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, havacılık alanında verdiği hizmetlerden dolayı, uluslararası anlaşma gereği EUROCONTROL Teşkilatı'ndan maliyetlerine karşılık milli pay olarak gelir elde ederken, bu alanda verdiği bir kısım hizmetlerin maliyetinin karşılığını EUROCONTROL Teşkilatından almadığı tespit edilmiştir. Meteoroloji Genel Müdürlüğünce DHMİ Genel Müdürlüğüne sunulan terminal hizmetlerinin (yaklaşma, konma, konaklama vb.) maliyetlerinin karşılığı tahsil edilemediğinden, EUROCONTROL gelirlerinden eksik tahsilât yapıldığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Gelirlerin paylaşımı ile ilgili olarak geçmiş yıllarda da girişimlerde bulunulmuş olup sonuç alınamamıştır. (DHMİ Genel Müdürlüğünün Gelirleri toplamı ile Meteoroloji Genel Müdürlüğüne aktarılan toplam tutar %5,93 oranı ile uyuşmamaktadır.)

Bu nedenle Döner Sermaye İşletmesi DHMİ Genel Müdürlüğü'ne 04.05.2018 tarih ve 17558 sayılı yazımız ile gerekli girişimlerde bulunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak Meteoroloji Genel Müdürlüğü, havacılık alanında verdiği hizmetlerden dolayı, uluslararası anlaşma gereği EUROCONTROL Teşkilatı (Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Teşkilatı)'ndan maliyetlerine karşılık milli pay olarak gelir elde ederken, bu alanda verdiği bir kısım hizmetlerin maliyetinin karşılığını almadığı görülmüştür.

Türk hava sahasından yararlanan kullanıcılara verilen meteorolojik hizmet maliyetleri Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatınca DHMİ'ne ödenmekte ve DHMİ tarafından belirlenen usul ve esaslara göre Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesine

yatırılmaktadır. Bu çerçevede, Meteoroloji Genel Müdürlüğünün DHMİ Genel Müdürlüğüne sunulan terminal hizmetleri (yaklaşma, konma, konaklama vb.) maliyetlerinin karşılığının tahsil edilemediği tespit edilmiştir. Nitekim Kamu idaresi cevabında da DHMİ gelirleri ile aktarılan tutarın uyuşmadığı belirtilerek, bu yönde girişimlerde bulunulduğu belirtilmiştir. Bununla birlikte, uygulama sonuçları görülmemiştir.

DHMİ tarafından Döner Sermaye İşletmesine yatırılan EUROCONTROL teşkilatının meteorolojik hizmet katkı payı olarak belirlediği gelirlerden eksik tahsilât yapıldığı değerlendirilmektedir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ BİLANÇOSU

33750601

Meteoroloji Genel Md.

1 DÖNEN VARLIKLAR	47.706.542,48	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	3.799.002,28
10 HAZIR DEĞERLER	2.633.834,50	32 TİCARİ BORÇLAR	321.514,80
102 BANKALAR HESABI	2.633.834,50	320 SATICILAR HESABI	25.340,05
12 TİCARİ ALACAKLAR	20.355,32	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	156.344,77
123 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	20.355,32	329 DİĞER TİCARİ BORÇLAR HESABI	139.829,98
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	536.914,04	33 DİĞER BORÇLAR	14.389,92
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	536.914,04	335 PERSONELE BORÇLAR HESABI	14.359,92
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	44.495.438,62	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	30,00
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	44.413.845,29	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	2.721.096,26
193 PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR HESABI	81.593,33	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	506.414,86
2 DURAN VARLIKLAR	21.271.475,22	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	23.516,37
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	16.186.319,89	362 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	2.190.056,11
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	39.675.853,93	369 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	1.108,92
254 TAŞITLAR HESABI	1.447.619,42	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	742.001,30
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	6.237.448,95	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	742.001,30
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-31.174.602,41	5 ÖZ KAYNAKLAR	65.179.015,42
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	5.085.155,33	50 ÖDENMİŞ SERMAYE	73.132.596,58
295 PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR HESABI	5.085.155,33	500 SERMAYE HESABI	85.000.000,00
	Toplam: 68.978.017,70	501 ÖDENMEMİŞ SERMAYE HESABI (-)	-11.867.403,42
ALINAN TEMİNATLAR HESABI	4.272.548,25 TL		
ALINAN TEMİNATLAR ALACAKLI HESABI	4.272.548,25 TL		

DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ GELİR TABLOSU

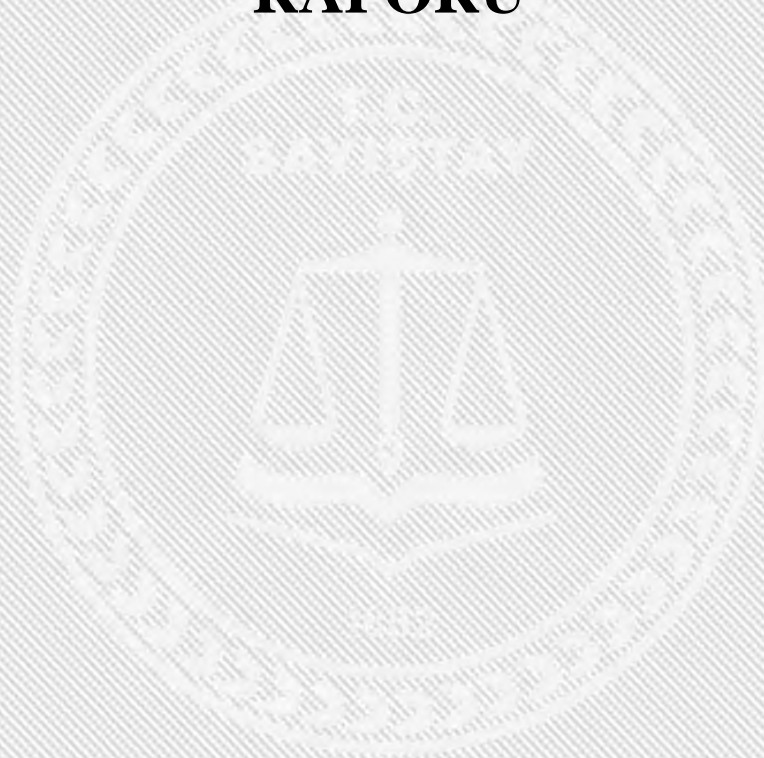
A- BRÜT SATIŞLAR	91.050.588,04	0,00
1- Yurt İçi Satışlar	91.050.489,03	0,00
2- Yurt Dışı Satışlar	0,00	0,00
3- Dönüşüm Gelirleri	0,00	0,00
4- Diğer Gelirler	99,01	0,00
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	14.010,06	0,00
1- Satıştan İndirimler (-)	14.010,06	0,00
2- Satış İskontoları (-)	0,00	0,00
3- Diğer İndirimler (-)	0,00	0,00
C- NET SATIŞLAR	91.036.577,98	0,00
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	487.137,17	0,00
1- Satılan Malların Maliyeti (-)	0,00	0,00
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	0,00	0,00
3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	487.137,17	0,00
4- Diğer Satışların Maliyeti (-)	0,00	0,00
BRÜT SATIŞ KARI VE ZARARI	90.549.440,81	0,00
E- FAALİYET GİDERLERİ (-)	99.332.215,27	0,00
1- Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	0	0,00
2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	0,00	0,00
3- Genel Yönetim Giderleri (-)	99.332.215,27	0,00
4-Dönüşüm Giderleri (-)	0,00	0
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	-8.782.774,46	0,00
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR ve KARLAR	776.878,04	0,00
1- Faiz Gelirleri	543.952,33	0,00
2- Konusu Kalmayan Karşılıklar	0,00	0,00
3- Menkul Kıymet Satış Karları	0,00	0,00
4- Kambiyo Karları	0,00	0,00
5- Reeskont Faiz Gelirleri	0,00	0,00
6- Diğer Olağan Gelir ve Karlar	232.925,71	0,00
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER ve ZARARLAR (-)	0,00	0,00
1- Karşılık Giderleri (-)	0,00	0,00
2 - Menkul Kıymet Satış Zararları (-)	0,00	0,00
3- Kambiyo Zararları (-)	0,00	0,00
4- Reeskont Faiz Giderleri (-)	0,00	0,00
5- Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)	0,00	0,00
OLAĞAN KAR VEYA ZARARLAR	-8.005.896,42	0,00
H- OLAĞANDIŞI GELİR ve KARLAR	52.840,78	0,00
1- Önceki Dönem Gelir ve Karları	0,00	0,00
2- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	52.840,78	0,00
I- OLAĞANDIŞI GİDER ve ZARARLAR (-)	525,52	0,00
1- Çalışmayan Kısm Gider ve Zararları (-)	0,00	0,00
2- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	0,00	0,00
3- Diğer Olağandışı Gider ve Zararları (-)	525,52	0,00
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-7.953.581,16	0,00
J- DÖNEM KARI VERGİ ve DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI (-)	0,00	0,00
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	-7.953.581,16	0,00

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2017 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	45
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	46
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	46
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	46
5. GENEL DEĞERLENDİRME	47
6. DENETİM BULGULARI.....	49

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri	47
---	----

1. ÖZET

Bu rapor, Meteoroloji Genel Müdürlüğünün performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2017-2021 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2017 yılı Performans Programı,
- 2017 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Yapılan değerlendirme sonucunda;

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2017-2021 yılı Stratejik Planı'nın mevcut olduğu, mevzuatta belirtilen zamana uyularak hazırlandığı ve içerik itibarıyla mevzuatta öngörülen hususlara uyulduğu görülmüştür.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2017 yılı Performans Programı'nın mevcut olduğu, mevzuatta belirtilen zamana ve şekle uyularak hazırlanıp yayımlandığı ancak içerik itibarıyla mevzuatta öngörülen bir takım hususlara uyulmadığı görülmüştür. Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde performans göstergesi, performans hedeflerine ulaşıp ulaşılamadığını ya da ne kadar ulaşıldığını ölçmek, işlemek ve değerlendirmek için kullanılan ve sayısal olarak ifade edilen araçlardır. İdare'nin Performans Programı'ndaki bazı göstergeleri, Rehber'de açıklandığı şekilde ölçülebilir değerlere sahip değildir.

Performans göstergelerinin ölçülebilir nitelikte tespit edilmesi, faaliyet sonuçlarının buna uygun olarak raporlanması, Kurumun öncelikli olarak üzerinde durması gereken performans yönetimi konularıdır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2017 yılı İdare Faaliyet Raporu'nun mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamana ve şekle uyularak hazırlanıp yayımlandığı görülmüştür.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede Meteoroloji Genel Müdürlüğünün yayımladığı 2017-2021 dönemine ait Stratejik Plan, 2017 yılı Performans Programı ve 2017 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2017 yılı performans denetimi kapsamında Meteoroloji Genel Müdürlüğünün yayımladığı 2017-2021 dönemine ait Stratejik Plan, 2017 yılı Performans Programı ve 2017 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Bu değerlendirmeler için kullanılan performans denetimi kriterleri, Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri

Denetim Kriteri	Tanım
Mevcudiyet	Denetlenen idarenin, yasal düzenlemelere göre ilgili dokümanları hazırlaması
Zamanlılık	Performans bilgisinin yasal süre içinde raporlanması
Sunum	Performans bilgisinin düzenleyici esaslara uygun şekilde raporlanması
İlgililik	Amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı olması
Ölçülebilirlik	Hedeflerin veya göstergelerin ölçülebilir olması
İyi tanımlanma	Hedeflerin ve göstergelerin açık ve net bir tanımının olması
Tutarlılık	Hedeflerin (göstergeler dâhil), denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması
Doğrulanabilirlik	Raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebiliyor olması
Geçerlilik/İkna edicilik	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınıyor olması ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olması

Güvenilirlik	Veri kayıt sistemlerinin gerçekleştirmeleri tam ve doğru şekilde ölçerek faaliyet raporunda güvenilir veri sunuyor olması
---------------------	---

Yukarıda yer alan performans denetimi kriterleri bazında yapılan değerlendirme sonucunda;

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2017-2021 tarihlerine ilişkin Stratejik Planını zamanında hazırlayarak “*mevcudiyet*”, “*zamanlılık*” ve “*sunum*” kriterlerini yerine getirdiği görülmüştür. MGM’nin 2017-2021 dönemine ait Stratejik Planı’nda 2 adet stratejik amaç, 7 adet hedef bulunmaktadır. Plan’da yer alan hedeflerin *ilgililik*, *ölçülebilirlik* ve *iyi tanımlanma* kriterlerine göre değerlendirilmesi neticesinde; stratejik amaç ile *ilgili*, *ölçülebilir* ve *iyi tanımlanmış* olduğu kanaatine varılmıştır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2017 yılına ilişkin Performans Programı’nı zamanında hazırlayarak “*mevcudiyet*” ve “*zamanlılık*” kriterini yerine getirdiği görülmüştür. Programda yer alan hedef ve göstergelerin *ilgililik*, *ölçülebilirlik* ve *iyi tanımlanma* kriterlerine göre değerlendirilmesi neticesinde, hedeflerin tamamının stratejik amaçlarla ilgili, iyi tanımlanmış olduğu, ancak amaç 1, hedef 1, “*Meteorolojik Sayısal Hava Tahmin Amaçlı Yüksek Başarılı bilgisayar sistemini Yenilemek*” başlıklı 3’üncü göstergesinin ölçülebilir olmadığı görülmüştür. 2017 Yılı Performans Programı’nda 2 adet stratejik amaç, 27 adet stratejik hedef, 7 adet performans hedefi ve bu hedeflerle ilgili 21 adet performans göstergesi bulunmaktadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2017 yılına ilişkin Faaliyet Raporu’nu zamanında hazırlayarak “*mevcudiyet*”, “*zamanlılık*” ve “*sunum*” kriterlerini yerine getirdiği görülmüştür.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü bünyesinde, veri kayıt sisteminin süreçleri ve bu süreçlere ilişkin sorumlular her birim için ayrı ayrı belirlenmiştir. Kamu idaresi veri toplama, analiz ve işleme süreçlerine ilişkin risk değerlendirmesi yapmıştır. Veri toplama, analiz ve işleme süreçleri yazılı hale getirilerek personele açık ve net bir şekilde aktarılmış, veri kayıt sisteminin hazırlanmasında yüklenicilerin istihdam edildiği bir durum söz konusu olmamıştır. Sistem faaliyet sonuçlarının ölçümüne ilişkin tüm unsurları kapsamaktadır. Kamu idaresi, veri işleme ve analize yönelik risklere dair kendi değerlendirmesini yapmış, veri kayıt sistemlerinin yönetiminde ve işletilmesinde teknik uzmanlar da bulundurmıştır. Kayıt sistemi raporlanan verilerin doğruluğunu etkileyecek düzeyde karmaşık olmamakla beraber veri kayıt sistemi yakın bir zamanda kurulmuş ve kayıt sisteminde önemli değişiklikler yapılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

Bu bölümde denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 1: Performans Programındaki Göstergenin Ölçülebilir Olmaması

A) Performans Programı Hazırlama Rehberinde performans göstergesi "performans hedeflerine ulaşıp ulaşılamadığını ya da ne kadar ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için kullanılan ve sayısal olarak ifade edilen araçlardır" şeklinde ifade edilmektedir.

Performans hedefleri idarenin ulaşmak istediği hedefleri gösterirken, faaliyetler ise bunları nasıl gerçekleştireceğini ifade eder. Performans göstergeleri ise performans hedeflerine ne ölçüde ulaşıldığını ölçmek, değerlendirmek ve izlemek üzere kullanılan araçlardır.

MGM Performans Programındaki, "*Meteorolojik Ürün ve Hizmetleri Üretmek ve Geliştirmek*" başlıklı 1'inci amacın "*Sıcaklık ve yağış tahmin tutarlılıklarının yükseltilmesi*" hedefinin 3'üncü göstergesi "*Meteorolojik Sayısal Hava Tahmin amaçlı Yüksek Başarılı Bilgisayar Sisteminin Yenilemek*" performans göstergesi olarak değil, Kurumun görev alanına giren bir faaliyet olarak görülüp, Kurumun faaliyeti olarak değerlendirilmiştir.

B) 5018 sayılı Kanun ile hayata geçirilen stratejik yönetim anlayışı çerçevesinde yürütülen stratejik plan uygulamasında birinci plan 2009-2013 yıllarını kapsayacak şekilde hazırlanmıştır. Ancak uygulama esnasında ilgili yönetmelik kapsamında yenilenmesine karar verilmesi sonucunda 2013-2017 yılları için yenilenmiştir.

MGM 2013-2017 Stratejik Planı 4 stratejik amaç, 23 stratejik hedef ve 56 performans göstergesi ile oluşturulmuştur.

MGM 2013-2017 Stratejik Planı'nda yer alan hedefler değerlendirilirken, hedefler ve bu hedeflerin altında yer verilmiş olan performans göstergeleri sayısal olarak ifade edilmiştir. Stratejik planın uygulanan dönemi; 2016 yıl sonu itibariyle gerçekleşip gerçekleşmeme durumları değerlendirilmiş olup, 2017 yılı ile ilgili hedefler yenilenen plana dâhil edilmiştir.

Stratejik planda yer alan hedeflerin tamamı göz önüne alındığında 48 hedef ve

performans göstergesinin gerçekleştiği, 8 hedef ve performans göstergesinin kısmen gerçekleştiği 8 hedef ve performans göstergesinin ise gerçekleşmediği görülmüştür. Buna göre, hedeflerin %75 oranında gerçekleştirilmiş olduğu görülmektedir. Hedef ve performans göstergelerinin %25'inin kısmen gerçekleşen gerçekleştirilemeyen/iptal edilen hedef ve performans göstergeleridir. Bu hedef ve performans göstergelerinin bir kısmı 2017 yılı itibariyle gerçekleştirilecek hedefler olduğundan yeni plan döneminde gerçekleştirilecek hedeflerden oluşmaktadır.

2013-2017 Stratejik Planının uygulandığı dönemdeki performans programları ve faaliyet raporları ile karşılaştırılması ve incelemelerimiz sonucu tespit edilen hususlar aşağıda gösterilmiştir:

- Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün 2016 yılı için Stratejik Planında içerik itibariyle mevzuatta öngörülen bir takım hususlara uyulmadığı görülmüştür. Buna göre, stratejik planın temel unsurları arasında bulunan ve kuruluşun amaç ve hedeflerine nasıl ulaşılabileceğini gösteren kararlar bütünü niteliğindeki stratejilerin planda yer almadığı tespit edilmiştir. Öte yandan Stratejik Planda yer alan bütün hedeflerin amaçlar ile ilgili olduğu; Bizatihi ölçülebilir niteliği bulunmayan hedeflerin büyük bölümünün göstergelerle ölçülebilir kılındığı; Yine ölçülebilirlik kriterine göre planda yer alan göstergeler değerlendirildiğinde göstergelerin bir kısmının miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilmediği görülmüştür.
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün 2016 yılı için Faaliyet Raporunda içerik itibariyle mevzuatta öngörülen bir takım hususlara uyulmadığı görülmüştür. Hedeflenen değerden saptığı tespit edilen bazı gerçekleştirmelerde, sapma nedenlerinin geçerli ve ikna edici bulunmadığı görülmüştür.
- Stratejik Planın temel unsurları arasında bulunan ve kuruluşun amaç ve hedeflerine nasıl ulaşılabileceğini gösteren kararlar bütünü niteliğindeki stratejilerin planda yer almadığı tespit edilmiştir. Planda yer alan hedeflerin ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerine göre değerlendirilmesi neticesinde Planda yer alan 23 adet hedefin tamamının stratejik amaç ile ilgili olduğu ancak bu hedeflerden 19 adedinin ölçülebilir, 4 adedinin ölçülemez olduğu tespit edilmiştir. Bir başka deyişle, planda yer alan hedeflerin % 83'ünün ölçülebilir, % 17'sinin ölçülemez olduğu görülmüştür.
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün, 2016 yılına ilişkin Faaliyet Raporunda yer alan hedef ve göstergelerin tutarlılık kriterine göre değerlendirilmesi neticesinde 2016

yılı Performans Programında “ilgili” ve “ölçülebilir” olarak değerlendirilen 35 adet gösterge incelendiğinde bunların 18 adedinde yılsonu gerçekleştirmelerinin hedeflenen seviyede olduğu yaklaşık % 51’i için hedeflenen sayısal değere ulaşıldığı; 17 adet göstergede yani diğer % 49 için ise, hedeflenen sayısal değer altında ya da üstünde gerçekleşen bir sapma kaydedildiği görülmüştür. Hedef gerçekleştirmelerinde sapmalar olması durumunda kurumun, sapma nedenlerine yer vermesi ve bu nedenleri mantıklı ve inandırıcı gerekçelerle açıklaması gerekmektedir. Ancak Faaliyet Raporunda yer verilen bazı sapma nedenlerinin geçerli/ikna edici nitelikte bulunmadığı görülmüştür.

MGM 2017-2021 Stratejik Planı hazırlanırken bir önceki stratejik planda yer alıp da gerçekleştirilemeyen ya da kısmen gerçekleştirilebilen hedefler de dikkate alınmış, bu hedeflere yeni stratejik planda kısmen yer verilmiştir. Buna göre, gerçekleşen 48 göstergeden 19 adedinin, kısmen gerçekleşen 8 performans göstergesinden 4 adedi ve gerçekleştirilmeyen 8 göstergenin 5 adedi yeni planda yer almıştır.

MGM, sunduğu ürün ve hizmetlerin sürekliliğinin sağlanması gerektiğinden yeni hazırlanan planda amaç, hedef ve performans göstergeleri benzer şekilde meydana gelmiştir.

Bütçe hedefi ve bütçe gerçekleştirmeleri yönünden bakıldığında aşağıdaki tabloda daha detaylı görüleceği üzere, 2013-2017 stratejik plan döneminde 1.236.633.000 TL kaynak kullanılmasının planlandığı gerçekleştirmelerin ise 1.332.179.977 TL olduğu görülmektedir. Kurum planlanandan 95.546.977 TL fazla kaynak kullanmış olup bu da planlama ve gerçekleştirme arasında % 1,07 oranında bir sapma olduğunu göstermektedir.

MGM 2013-2017 YILLARI ARASINDA STRATEJİK PLAN TAHMİNİ MALİYET VE BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

	YILLARA GÖRE TAHMİN/HARCAMA (TL)					TOPLAM (TL)
	2013	2014	2015	2016	2017	
Stratejik Plan Tahmini Maliyet	218.016.000	225.190.000	240.507.000	264.057.000	288.863.000	1.236.633.000
Bütçe Gerçekleşmeleri	170.436.000	196.884.000	233.333.000	255.238.000	307.368.000	1.163.259.000
Oranı (%)	78	87	97	96	106	94

Kamu idaresi cevabında; "Üyesi olduğumuz Uluslararası kuruluşlar ile yapılan anlaşmalar çerçevesinde operasyonel sayısal hava tahmin ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirilen ve geliştirilen sayısal hava tahmini modelleri için yüksek başarılı bilgisayar sistemlerini kullanmak, bu sistemler ile gelişen teknoloji, küresel ve bölgesel dolaşıma uygun olarak ve stratejik hedefler doğrultusunda ihtiyaca uygun hale getirmek, "Tahmin tutarlılıklarını uzun yıllar ortalamalarının üzerinde gerçekleştirmek ve yeni tahmin ürünlerini geliştirmek" hedefine ulaşabilmek için belirlenen diğer göstergelerinin gerçekleşmesinin de büyük oranda mevcut Yüksek Başarılı Bilgisayar Sisteminin daha ileri bir sürümünün sisteme alınması ile mümkün olabileceği; Bu nedenle de ilgili performans göstergesinin teknik kapasitesinin ölçülebilir boyutunu ifade etmek için düzenlendiği" denilmektedir.

Sonuç olarak Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Uluslararası kuruluşlar ile yapılan anlaşmalar çerçevesinde operasyonel sayısal hava tahmin ihtiyaçlarını karşılamak, gelişen teknoloji, küresel ve bölgesel dolaşıma uygun olarak ve stratejik hedefler doğrultusunda ihtiyaca uygun hale getirmek, "tahmin tutarlılıklarını uzun yıllar ortalamalarının üzerinde gerçekleştirmek ve yeni tahmin ürünlerini geliştirmek" hedefine ulaşmak için belirlenen diğer göstergelerinin gerçekleşmesinin büyük oranda mevcut Yüksek Başarılı Bilgisayar Sisteminin daha ileri bir sürümünün sisteme alınması ile mümkün olabileceği gerçeği tarafımızdan da kabul edilen bir gerçektir.

"Meteorolojik Sayısal Hava Tahmin Amaçlı Yüksek Başarılı Bilgisayar Sistemini Yenilemek" performans göstergesi, teknik kapasitesinin ölçülebilir boyutu ifade etmek için düzenlenmiş olsa dahi performans göstergesi olarak değil, Kurumun görev alanına giren bir faaliyet olarak görülüp, Kurumun faaliyeti olarak değerlendirilmelidir.